

انتخابات فرانسه و چپ گروگان گرفته شده!

تقی روزبه

چپ اگر بخواهد نیروی واقع‌آندسیستم را بسیج کند، آن را تنها می‌تواند حول استراتژی و تاکتیک مستقل خود و پیرامون خواسته‌ها و مطالبات واقعی جنبش انجام دهد. و براساس همین نیروی مستقل و مطالبات مستقل است که می‌تواند به نیروهای دیگر نیز فشار وارد کند بدون آنکه نیازی به مشارکت در بازار آنها و گرفتن سهمی از قدرت داشته باشد.

تحولات فرانسه همیشه اهمیتی فراتراز مرزهای خود بویژه در اروپا داشته است. حتی انتخابات هم از این امر مستثنی نبوده و برگزاری انتخابات ریاست جمهوری بویژه در شرایطی که سرمایه داری دستخوش بحرانهای حادو ساختاری است و سیاست‌های نئولیبرالیستی بورژوازی آماج اعتراض و نفرت وسیع ترین توده‌های کارگروز حمتکش و اکثریت بزرگی از شهروندان قرار دارد، توجه بیشتری را بسوی خود جلب کرده است (نیاید فراموش کرد که ائتلاف آلمان و فرانسه بطور مستقیم موتوپیش برنده و دیکته کننده این سیاست بردها کشور اروپائی است). با رشد آراء شبیه فاشیست‌ها در کازارهای انتخاباتی فرانسه در طی یک دهه اخیر (بربستر مسائلی چون بحران گذار از دولت-ملتها بسوی اتحادیه‌های بزرگ منطقه‌ای و قاره‌ای، بحران مهاجرت و رکود اقتصادی و بیکاری)، معرکه انتخابات بیش از پیش داغ شده و با شرکت ۸۰ درصدی و گاهی بالاتر از آن همراه است. در عین حال براساس نظرسنجی‌ها، فرانسه از محدود کشورهای بزرگ سرمایه داری است که در آن اکثریت بسیار قاطع مردم آن با ریاضت اقتصادی و سیاست آزادسازی سرمایه از قید و بندگان، مخالف هستند. درجه‌ارجوب تشدید و خامت بحران منطقه یورو، اقتصاد فرانسه هم بیش از پیش بحرانی شده و خطر تنزل رتبه اعتباری آن در بازار سرمایه وجود دارد. علاوه برناکامی سازکوزی در وعده‌های اقتصادی اش، برخی عوامل دیگر نظیر دنباله روی و نزدیکی بیش از حد وی نسبت به آمریکا که بجای سنت استقلال نسبی مواضع اروپا در برابر آن (مثل جنگ عراق)، فرانسه عملاً نقش سنتی انگلیس در نزدیکی به آمریکا و حتی کاسه داغ تراز آش را بازی کرده است. در سالهای

اخير نزديکی بيش از حدد دولت فرانسه به راست آلمان و مرکل وهماهى با آن نيز مزيد برعلت شده است. او با افزايش تمرکز قدرت در دستان خود، موج سوارى هاي چندش آورش ببروي برخى شعارهای رقبا يش و حساسيتى که بدليل عدم پاي بندي به پاره اي هنجارهای جا افتاده نهاد رياست جمهوري در افكار عمومي فرانسویان بوجود آورده است، همه وهمه دست بدست هم داده و انتخابات فرانسه را به چالش بزرگی برای او و حزب پيش و نيز بخش مهمی از طبقه حاكم و از جمله سرمايه مالي و بانک هاي حامي او تبديل کرده است. همسوئی همراه با رقابت سارکوزی با شعارهای شبه فاشيستها نظير مسائله مهاجرت، که زمانی لوپن او را به دزدی شعارهای حزب خود متهم کرده بود، برگس پوشیده نیست. مجموعه اين مسائل دست بدست هم داده وصف آرائى داغ انتخاباتی را بوجود آورده است. نتيجه دوراول انتخابات تقریبا با آنچه که در اکثر نظرسنجی های متعدد پيش بینی می شد مطابقت داشت. در دوراول "سوسياليستها" با اندک اختلاف پيش افتادند و در میان سایر طبقه ها، آراء راست افراطی و تاحدی جبهه چپ با کاندیدا توری (زان لوک ملانشون) قابل توجه بود. گرچه ملانشون آنطور که در پاريس رأى آورد به عنوان نفر سوم، نتوانست در سطح سراسری بدست آورد و جبهه چپ با کمی بيشتر از ۱۱٪ در چا يگاه چهارم پس از راست افراطی و کاندیدش مارین لوپن قرار گرفت.

مبازرات درون سیستمی یا علیه سیستم؟

گرچه چپ های فرانسه در این دوره با توجه به بحران گسترده سرمايه داری و چالش هائی که راستها و نظام سرمايه داری با آن مواجه شده اند و با توجه به برآمد فضای صدسرمايه دارای در مقیاس جهانی و رویکرد جوانان به مبارزه ضدسرمايه داری، با شعارهای بالنسبه رادیکال تری در مقایسه با گذشته وارد صحنه رقابت انتخاباتی شده اند، اما واقعیت آن است که این مبارزات علیرغم داشتن برخی رنگ و بوهای ضدسرمايه داری و ضد سیستمی و دادن شعارهایی چون جمهوري اجتماعی ششم، هم چنان درون سیستمی بوده و در چهارچوب سازوکارها و زمین بازی نظام سرمايه داری صورت می گيرد. سرمايه داری برای تأمین نرخ سود بيشترو در کشاکش بحران و مبارزه طبقاتی و ثبت موقعيت خود، دائم در تلاش برای باز تولید خود قرار دارد و این کار را اساسا از طريق استثمار، مسلط کردن گفتمان خود بر کارگران و زحمتکشان و روشنفکران، و ایجاد ساختارهای سلسه مراتبی و تحت کنترل خود به عمل می آورد. در همین رابطه از مکانیزم رقابت های انتخاباتی و احیانا دست بدست شدن قدرت سیاسی در محدوده بازیگران و فادرار به اساس نظام سرمايه داری، هم چون موج شکنی برای کنترل امواج نارضا یتی عمومی و روانه

ساختن مبارزات ضدسرمايه به شن زارها نهايت بهره را می گيرد. تناوب و چرخش قدرت صوري (بين راست و سوسيال دمکراسى) در اين سیستم تنها برای کنترل منازعات طبقاتی و نجات نظام صورت می گيرد . اين تجربه نه فقط در فرانسه درطی دهه ها به اثبات رسیده است و يك تجربه تاریخي مسلم است، بلکه درساير نقاط جهان چون انگلیس و آلمان و ایتالیا و اسپانیا و یونان و...هم محک خورده است(درآمریکا این گرددش قدرت بین نخبگان سیاسی طبقه حاکم با مشخصات ورنگ و بوی دیگری که معرف مدل نوع آمریکائی دو حزبی لیبرال و محافظه کار است پیش برده می شود). واقعیت آن است که نقش سوسيال دموکراتها بويژه درطی چند دهه اخیر تعرض نئولیبرالیسم، جز خدمت بی ریا و تمام عیاربه سرمايه داری برای گذراز بحران و بويژه کنترل امواج نارضایتی عمومی نبوده است. این نقش ارجاعی وضدانقلابی را در یونان توسط حزب "سوسيالیستی" که برای مدت طولانی در قدرت بودند، بويژه درسالهای اخیر و در مواجهه با بحران و سرکوب شورش مردم یونان شاهد بودیم. در اسپانیا و در آلمان شرودر و در انگلیس بلر و...همه جا شاهد آن بودیم که آنها خود تبدیل به پیش برندهای قهار سیاستهای نئولیبرالی شدند. اگریک مبارز ضدسرمايه داری نخواهد با سرمايه داری کنار بیاید و به رفرم های جزئی و ناپابدار و عموما نمایش و مقطوعی آن دل خوش کند، و نخواهد چشم خود را بر عملکرد واقعی و تجربه شده سوسيال دموکراتها به بندد، هرگز نمی تواند باین گونه جریانات برای ایجاد تحول و تغییر در سیستم حاکم دخیل به بندد و اسب خود را به گاری آن ها به بندد.

مدل فرانسوی صفات آرائی انتخاباتی البته ویژگی های خود را هم دارد، اما خارج از کارکرد عمومی آزمون کلی سوسيال دموکراسی اروپا نیست. تجارب گذشته خود فرانسه و از جمله نخست وزیری ژوشن ویا پیش از آن نیزه مین واقعیت را تأیید می کند. در این گونه صفات آرائی های انتخاباتی وغیره انتخاباتی معمولاً دو حزب اصلی راست و شبه چپ وجود دارند که ضمن داشتن برخی اختلافات در شیوه ها و حداقل درشتاپ پیشبرد سیاستهای مشترک، در حفظ نظام و نجات آن از بحران اتفاق نظردارند. در کنار آنها طیف رنگارنگی از سازمانها و احزاب کوچکتر در هر دو سو وجود دارند که معمولاً در ائتلاف و همسوئی و بدنه و بستان با جریانات نزدیک به خود برای بدست آوردن سهمی از قدرت تلاش می کنند.

درواقع راست به مثابه نماینده تیپیک و تمام عیار طبقه سرمايه داری، سیاست های خود را به جامعه دیکته می کند و تا آنجا که می تواند

خود مجری مستقیم آن است. وقتی هم با بحران و امواج نارضایتی (که در نظام سرمایه داری انتساب ناپذیر است) مواجه می‌شود و قادر به ماندن نیست، از طریق مکانیزم‌های انتخاباتی جای خود را به فرآکسیون دیگری از کمپ بورژوازی با چهره بزرگ شده می‌سپارد. و آنها نیز همان سیاست‌های جناح راست را که در اصل توسط طبقه سرمایه دار دیکته شده است به پیش می‌برند. با این تفاوت که بازden ماسک سوسيال دموکراسی و شبه چپ بر چهره خویش، و با خیانت به وعده ووعیدهای داده شده، صفوں طبقه کارگروسا برای رایه‌های معتبر و جنبش چپ را متشتت و غیر مؤثر می‌کنند. و با این ترتیب است که سرمایه داری جویبارهای مبارزه طبقاتی در حال گسترش را بطور سیستماتیک به شن زارها کانالیزه می‌کند.

چپ و گرداب تباہ کننده!

وقتی این سؤال مطرح می‌شود که رمز و رازماندگاری سرمایه داری چیست و چه گونه علیرغم این همه بحران و نارضایتی سلطه خود را حفظ و باز تولید می‌کند؟ بسیاری از چپ‌های رفرمیست، فیلسوفانه شانه بالا نداخته و از سرلاقيدی و بی مسئولیتی آن را به فقدان آلتRNA تیو و عدم آمادگی طبقه کارگر نسبت داده و به توجیه معقول جلوه دادن گزین بد دربرا بربد ترو بازی در بساط بورژوازی می‌پردازند. غافل از آن که آلتRNA تیو از آسمان و بصورت یک پارچه نازل نمی‌شود و اگر راست می‌گویند، قاج زین را به چسبند و خود به مثابه بخشی از آن آلتRNA تیو در پرا تیک عملی و نظری، مشی مستقل پیشه کرده و از مشارکت در چرخه باز تولید نظام خود داری ورزند. تنها با این ترتیب است که سرمایه داری می‌تواند در اوج بحران‌ها و نارضایتی‌ها که مورد سؤال وحمله عمومی قرار می‌گیرد، مجدداً خود (با چهره بزرگ شده و یا غیر بزرگ شده) آلتRNA تیو خویشن می‌شود و هر بار از نوسربلند می‌کند. در این فرایند باز تولید (از جمله انتخابات)، متأسفانه بخهای وسیعی از چپ که خود را رادیکال و ضد سرمایه داری می‌نامند، با الماق خود به چرخه باز تولید سیستم موجود به بخشی از مصالح آن تبدیل می‌شوند. امری که در فرانسه امروز می‌گذرد مصدق کاملی از همین وضع است. توجیه این سیاست به عنوان جذب پایگاه توده ای، عذر بدترازگناه بوده و هیچ تغییری در این واقعیت بوجود نمی‌آورد. چرا که آنها در اصل برای بورژوازی و رفرمیسم پایگاه توده ای بوجود می‌آورند و از قضا چنین پایگاهی هرچه قدر گستردگی تر باشد وجه رفرمیستی این گونه احزاب و سازمانها بیشتر می‌شود. حتی یک مورچه در حمل دانه بسوی لانه خود اگر در مسیری با دشواری و موانع مواجه شود، تلاش می‌کند در حرکت‌های بعدی مسیر خود را عوض کند... با این همه، چه حکمتی است که طی دهها

سال و بیش از آن، سوسيال دموکراتها وظیفه های دیگری از چپ ها که این راه را آزموده اند وعواقب آن را با گوشت و پوست خویش لمس کرده اند، اما هم چنان اصرار به بازی در زمین بورژوازی دارند، و "انتخابات" آزمون و پراتیک اصلی آنها را تشکیل می دهد.

واقعیت آن است که داشتن برخی ادعاهای ضد سرمایه داری کافی نیست. اگر این ادعاهای در عمل و پراتیک اجتماعی نتوانند تبدیل به مشی و استراتژی ضد سیستمی و تاکتیک های منبعث از آن شود، دارندگان چنین ادعاهایی دارند در چرخه باز تولید سیستم سرمایه داری عمل می کنند. از همین رو است که چپ و هر مدعی ضد سرمایه داری باید دائم از خود به پرسد که چه نقشی در باز تولید سیستم حاکم دارد و چگونه می توان از آن فاصله گرفت؟.

وقتی آقای ملانشون-به نمایندگی از جبهه چپ- بلا فاصله پس از برگزاری انتخابات دور اول در میان هواداران خود در پاریس می گوید" من از شما تقاضا می کنم ششم مه، بدون اینکه در مقابل (رأی خود) چیزی بخواهید، برای فراهم ساختن زمینه شکست سارکوزی در نگ نکنید، گویی برای پیروزی خود من در انتخابات شرکت می کنید"، نه فقط بروشنا گروگان بودن جبهه چپ توسط اردی رفرمیسم را به نمایش می گذارد، بلکه نشان میدهد که او واحزاد حامی اش چنان در این بازی فی الواقع باخت باخت، ممارست پیدا کرده اند و با صلاح درس خود را حفظ اند که نیازی به تصمیم گیری از طریق گشودن بحث با بدنه برای تصمیم گیری حول موقعیت کنونی نمی بیند. گوئی که میلیونها رأی دهنده به شخص وی رأی داده اند و نه به مطالبات و خواستهای خود که اکنون باید از آنها بگذرند! در هر حال جمع کردن ناراضی ترین بخش جامعه و طبقه کارگر و روشنفکران و ریختن سخاوتمندانه آن در سبد حزب سوسيالیست در برابر سارکوزی (که آئینه تمام نمای این نوع صفت آرائی های انتخاباتی است)، بخوبی آچمزشده این چپ و پیوندش با سیستم حاکم بر جامعه و مشارکت حتی فعال در چرخه باز تولید بورژوازی و وضعیت موجود را به نمایش می گذارد. مطابق این چرخه: در صفحه اپوزیسیون در وجه عمده، این چپ سوسيال دموکرات و وفادار به نظام است که معمولاً بیشترین آراء مردم ناراضی را در سبد خود جمع کرده و آن را در خدمت طبقه بورژوازی و نجات نظام از بحران قرار می دهد (این چپ معمولاً در مواقعي که در قدرت نیست و جامعه بحرانی است، شناس صعود دارد و وقتی هم در قدرت است، موقعیت خود را از دست داده و برای مدتها به محاق می رود). سپس نوبت حلقه های بعدی و کوچک تر را از جمله چپ مدعی مبارزه ضد سرمایه داری فرامیرسد که نقش خود را در تکمیل این چرخه باز تولید

ایفاء کنند. آنها نیز علی القاعده و به سهم خود، آراء ناراضی ترین ورادیکال ترین بخش‌های جامعه را جمع کرده و احياناً در طی دادوستدی تحويل احزاب سوسیال دموکرات (وشبه چپ‌ها) می‌دهند. جالب است که این بار دادوستد مزبور ظا هرا بدون هرگونه چشم داشت و قید و بندی صورت می‌گیرد و این درحالی است که حتی رقیب راست افراطی نیز حاضر نشده است آراء خود را این چنین سخاوتمندانه به ثمن بخس بفروشد. بهر حال این نوع زنجیرشدنگی به سیستم، نتیجه اجتناب ناپذیر استراتژی معطوف به سیستم واژمله مشارکت در قدرت، گیرم به صورت غیرمستقیم، نشانه استیصال، دنباله روی و نداشتن افق است. و این سؤال را دربرا برعهده قرار می‌دهد که چرا آراء چهارمیلیون از ناراضی ترین و آگاه ترین بخش جامعه، طبقه کارگر و زحمتکشان و روشنفکران، بجای تقویت مواضع سوسیال دموکراسی و ترمیم چرخه بازتولید موقعیت بورژوازی دستخوش بحران، در خدمت تقویت مبارزات ضدسیستمی و ضدسرما به داری قرار نگیرد؟ لااقل جبهه چپ می‌توانست صراحتاً اعلام کند که اولاً به هیچ وجه قصد مشارکت در قدرت سیاسی را (نه فقط از سرتاکتیک و بازی های رایج سیاسی) ندارد. ثانیاً مطالبات مشخص و قاطع را دربرا بر سوسیال دموکراتها قرار می‌داد و حمایت خویش را مشروط به پذیرش و برآورده کردن آنها می‌کرد. تنها در این صورت بود که همه می‌دیدند که این جبهه مصمم به پیش برداهاداف مستقل خود بوده و حاضر به معامله برسر مطالبات کارگران و زحمتکشان نیست و سوسیال دموکراتها نیز با خیال آسوده نمی‌توانستند به سازش با جناح راست و سیاستهای آن، که همواره محمل ترین شق است، مبادرت ورزند. دربرا براگر با قلم گرفتن همه پارامترهای دخیل در آفرینش لحظه و نادیده گرفتن گزینش‌های خارج از بساط بورژوازی، یعنی آن جریان مبارزه طبقاتی که فارغ از بساطی که بورژوازی برای مسخ و کنترل کردن آن چیده است، بخواهیم با دراما تیزه کردن وضعیت، صرفاً گزینه سازکوزی یا اولاند را دربرا برخود قرار دهیم، بنا گزیره‌میشه در همان جاده ای خواهیم راند که بورژوازی برایمان ساخته است. در این صورت دیگر داشتن افق واستراتژی معطوف به سوسیالیسم نیز بی معنا خواهد بود. والبته نتیجه هم چیزی جزایفای نقش اپوزیسیون درون نظام و نه اپوزیسیون نظام نخواهد بود.

چپ با کدام استراتژی؟

تاموقعي که چپ بجای عمل و استراتژی واقعاً مستقل به بازی در بساط بورژوازی سرگرم است، چه خود آگاه باشد و چه نه، کاری جزرساندن سوخت به معرکه انتخاباتی (و غیرانتخاباتی) بورژوازی، بازتولید آن و بردن

کارگران حامی خود به سوی سراب، انجام نمی دهد. چپ برای خروج از این گرداپ تباہ کننده چه می تواند بکند؟. قبل از هرچیزیه عنوان پیش شرط هرگونه استراتژی مستقل او باید درس های لازم از تجربیات سترون و شکست خورده گذشته مبنی بر مشارکت (مستقیم و غیرمستقیم) در ماشین قدرت به امید تحول جدی در وضعیت، بجای درهم شکستن آن را، بگیرد. چپ قبل از هرچیز باید با شهاخت کامل دندان طمع مشارکت در قدرت را بکشد. هیچ چیز بیش از این سخن مبتدل و بدیهی انگاشته جامعه طبقاتی واحزاب متعلق به آن که گویا وظیفه حزب مبارزه برای کسب قدرت است، بیانگر مسخ شدگی چپ و حل شدگی آن در سیستم نیست. چپ تا جامعه طبقاتی دائراست کارکردی جز مبارزه علیه قدرت و ضد قدرت بودن ندارد. نباید فراموش کرد که مقوله قدرت اساسا در جداسدگی از صاحبان و مولدین واقعی آن، چه بشکل مصادره و یا تفویض باصطلاح ازنوع رضا یتمندانه اش به دیگران، معنامی دهد و گرنم با وحدت سوزه و فدرت و بازگشت قدرت به منشأ اصلی خود، مقوله قدرت طبقاتی، بیگانه شده و سرکوبگر (از جمله دولت) بلا موضوع می شود. آن چه که دموکراسی صوری، نمایندگی و "دمکراسی غیرمستقیم" نامیده می شود، در ماهیت خود و در تجارت تاریخی مکرر، معنائی جز تقویض قدرت به بورژوازی و سلطه گران نداشته و ندارد. قدرت وقتی واگذار شد، علیرغم همه شرط و شروط های حقوقی اغوا کننده و صوری، غیرقابل کنترل و سرکوبگرمی شود. بر عکس تحقق قدرت اجتماعی، وحدت جامعه و قدرت بیگانه شده، چیزی جز "خود حکومتی" کارگران و زحمتکشان وزائل شدن "قدرت" نیست. چپ وظیفه ای مهمتر از بارور ساختن نظری و عملی "خود حکومتی" به متابه آلت رنا تیوس رمایه داری ندارد.

تنها در پی دست شستن از تصرف ماشین دولتی و حرکت در مسیر درهم شکستن آن است، که راه برای استراتژی رهائی بخش گشوده می شود:

الف- دو محور اصلی این استراتژی عبارت است از راهبرد دموکراسی مستقیم، مشارکتی و فراغیر(هم دموکراسی سیاسی و هم اقتصادی) و در تاکتیک و مبارزه عملی، تمرکز عمدۀ بر مبارزات ضد سیستمی و خارج از سازوکارهای نظام حاکم در تمامی سطوح خرد و کلان (برای خروج از چرخه باز تولید سرمایه داری). برای اساس تقویت اقدام مستقیم و دامن زدن به آن برای کنترل زندگی و بیرون کشیدن آن از چنگ سلطه بورژوازی، در کارخه ها و محله ها و خیابان ها و مدرسه ها و دانشگاهها و وتمامی مؤسسات آموزشی و خدماتی، از طریق تشکیل مجتمع عمومی، وظیفه اصلی این چپ را تشکیل می دهد. دموکراسی مستقیم و مشارکتی پادزه رقدرت و باطل السحر افسون بورژوازی است. درهم شکننده مرزهای

تصنیعی و ساخته و پرداخته شده بورژوازی بین حوزه های سیاسی و اجتماعی و اقتصادی است.

ب- بی تردید مبارزه برای اصلاح واقعی در این رویکرد وجود دارد، اما در خدمت این استراتژی است و نه بر عکس، و بنا بر این چه باید بشیوه خود یعنی با اتکاء بر فشار از بیرون و نه از طریق مشارکت اخته کننده در چرخه سیستم، آنرا انجام بدهد. شرکت در کارزار انتخاباتی و پارلمان ها - در صورتی که توسط خود جنبش ضروری تشخیص داده شود، تنها به عنوان یک تاکتیک فرعی با هدف افشاء بورژوازی، تقویت گفتمان ضد سیستمی و برای تحمیل مطالبات معین می تواند صورت گیرد. و بهمین دلیل تا آنجا مجاز، امکان پذیر و مفید است که بر نیروی واقعی فشار بیرون به سیستم متکی باشد.

خلاصه:

آنچه که بخش وسیعی از مدعیان چه را آزمزمجاب به شرکت در چرخه باز تولید سیستم می کند، همانا افسون رئال پلتیک است که با منطق گزین بین بد و بدتر، گزینه هائی که بورژوازی در مقابله قرارداده، آذین بندی شده است. منطقی که در مورد فرانسوی ها با این شکل صورت بندی می شود: "فرانسوی ها دور اول با قلبشان رأی میدهند و در دور دوم با عقلشان"!. بد بختانه پیدایش راست افراطی براین افسون شدگی افزوده و سبب می شود که حتی چه ها از ترس مرگ خود کشی کرده و آراء خود را - بدون هیچ ناراحتی وجدان- حتی به کیسه شیراک ها و امثال او بریزند! در حالی که اگرچه گریبان خود را از این افسون شدگی برها ند، بستروافق های دیگری برای حرکت پدیدار می شود.

اجازه دهید یک لحظه در نزد خود بدترین سناریو را به تصویر بکشیم: فرض کنید که راستهای افراطی به جای شیراک و سازکوزی ها قدرت را ادردست بگیرند. آنگاه چه می شود؟ اگر بورژوازی با چهره واقعی تروکمتر روتوش شده مانند ماری لوپن سکانداره دایت ماشین دولتی شود، تازه آغاز بحران مصاعف در نظام است. چرا که مبارزه طبقاتی را بشدت تشدید کرده وصف آرائی های سنتی بورژوازی را بهم ریخته و فرصت می دهد که جنبش کارگری و چه در رادیکال ترین وجه خویش به صحنه درآید. درجهان امروز یعنی عصر جهانی شدن و عصر ارتباطات و اطلاعات، نقش آفرینی دولت- ملت های دوران هیتلری که بخواهد جهان را به توبره بکشد تمام شده است و حضور شان به مثابه سکاندار، جزا ختلل در انباشت سرمایه (برخلاف فاشیسم هیتلری) نخواهد بود. علاوه بر این لوپن ها و امثال او چه خواهند کرد که جناحهای دیگر بورژوازی آن را انجام نمی

دهند و یا نخواهند داد. بر عکس آنها نیاز از برگ مهاجرت و نظریه ایران برای اهدافشان سودخواهند جست، منتها سنجیده تروموفق تراز امثال لوپنهای. برخی سیاست های دیگرچون خروج از حوزه یورو نه فقط ممکن نیست، بلکه بحران را در فرانسه سراسری می کند. بنا براین این راست اگرهم به قدرت برسد و اگر اصرار بر اهداف خود داشته باشد، کاری جزئی از گور خود نخواهد داشت.

مهم آنست که رقابت ها وصف آرائی های درون کمپ بورژوازی نتواند استراحتی مستقل چپ را تحت الشعاع خود فرار بدهد. بگذارما نیروی خود را - هر مقدار که باشد - برای اهداف و مسیر مستقل خود بکارگیریم و بذرهای خود را نه در خاک شوره زار آنها بلکه در زمین متعلق به خودمان و در خدمت مبارزه طبقاتی بیافشانیم. اگر روزی کارگران و زحمتکشان و همه شهروندان ناراضی از سیستم واژگویی چپ ها تصمیم بگیرند، حرکت مستقل خود را انجام دهند و به آنها وساير مدافعان سیستم رأی ندهند، در واقع بساط آنها بهم ریخته وابتكار عمل از دست شان خارج شده و به اردوی مقابل منتقل می شود. اما این رویدادهم در یک روز فرخنده اتفاق نخواهد افتاد بلکه راه آن از هم اکنون توسط رادیکال ترین نیروهای ضد سرمايه داری هموار می شود. چپ اگر بخواهد نیروی واقعاضد سیستم را بسیج کند، آن را تنها می تواند حول استراحتی و تاکتیک مستقل خود و پیرامون خواسته ها و مطالبات واقعی جنبش انجام دهد. و بر اساس همین نیروی مستقل و مطالبات مستقل است که می تواند به نیروهای دیگر نیز فشار وارد کند بدون آنکه نیازی به مشارکت در بازی آنها و گرفتن سهمی از قدرت داشته باشد.

۱۴۰۲-۱۳۹۱ ۲۰۱۲-۰۵-۰۱

<http://taghi-roozbeh.blogspot.de>

جبهه جمهوری خواهان مستقل و آزادی خواه ایران

فرهنگ قاسمی

بخش یکم

متأسفانه همیشه برخی برای دستیابی به آلتترناتیو، راه و روش‌ها بی‌را انتخاب کرده‌اند که یا به دامن قدرت‌های بیگانه افتاده‌اند و یا آن را در چارچوب حاکمیت جمهوری اسلامی جستجو کرده‌اند و تن به ذلت قانون اساسی آن و ولایت فقیه داده‌اند.

فراموش نکنیم که ما در تمامی تاریخ شاهنشاهی ایران فقط یک کورش داشته‌ایم که به درستی از حقوق انسان‌ها سخن می‌گوید و یک کریمخان زند داشتیم که با تدبیری شایان توجه خود را وکیل الرعایا و نه شاه نام نهاد. وانگهی، متأسفانه در همین تاریخ ایران به ندرت می‌توان پادشاهی را جست که عاقبت به خیر شده باشد... اگر رضا خان سردار سپه به پست رئیس وزرایی اکتفا یا اعلان جمهوری می‌کرد، شاید آینده ایران به شکل دیگری رقم می‌خورد و عاقبت کارش و همین‌طور، عاقبت کار محمد رضا شاه پهلوی به آن جا نمی‌رسید که رسید.

بخش یکم

فقط در سال‌های اخیر نیست که بسیاری از سازمان‌های ایرانی مخالف جمهوری اسلامی به ضرورت همبستگی مخالفان رژیم اعتقاد پیدا کرده‌اند و برای این همکاری‌ها برنامه‌هایی ارائه نموده، گام‌های مثبتی نیز برداشته‌اند ولی متاسفانه راه به جائی نبرده‌اند. اگرچه در اندیشه ایجاد آلتترناتیو بوده‌اند اما هنوز بدان دست نیافته‌اند. متأسفانه همیشه برخی برای دستیابی به آلتترناتیو، راه و روش‌ها بی‌را انتخاب کرده‌اند که یا به دامن قدرت‌های بیگانه افتاده‌اند و یا آن را در چارچوب حاکمیت جمهوری اسلامی جستجو کرده‌اند و تن به ذلت قانون اساسی آن و ولایت فقیه داده‌اند. در عرض این سی و اندی سال دیدیم که این هر دو راه اشتباه محض بودند؛ زیرا نه با توصل به قدرت خارجی می‌شود مستقل عمل کرد و نه از آن امام و امام زاده‌ها یش معجزه‌ای برخواهد برخاست. بلکه اپوزیسیون تنها باید با اتکا به نیروی فعال سازنده خود و با همبستگی ملی جمهوری‌خواهان مستقل و آزادی‌خواه این کار را به ثمر برساند و بداند اگر درست عمل کند اعتماد مردم را جلب خواهد نمود.

در وضعیت اجتماعی امروز جامعه ما برای این تلاش دو مسئله مهم را باید در مدد نظر قرار داد. از یک سوی ما جامعه‌ای به اندازه کافی متحزب نداریم که در آن احزاب بتوانند نقش تعیین کننده بازی کنند،

و از سوی دیگر در همین جامعه افراد غیر تشکیلاتی و علاقمند به فعالیت سیاسی کم نیستند؛ کسانیکه حاضرند فارغ از ملاحظات عقیدتی و مذهبی و فرهنگی و قومی برای رها ساختن ایران از شرایط کنونی وارد عمل شوند. به عبارت دیگر در جامعه ما هم احزاب و سازمانها و انجمن‌های سیاسی و مدنی وجود دارند و هم افراد. با توجه به این ملاحظه شاید مناسب باشد که تشکیلات این تلاش شکلی از یک جبهه فراگیر باشد که بتواند هم افراد غیر متحزب اما فعال و هم سازمان‌های سیاسی و انجمن‌های گوناگون اجتماعی و حقوقی بشری را در درون خود جای دهد.

بیهوده نیست که بشریت همواره از آزادی سخن گفته است و از این اصل مهم دفاع کرده است؛ آزادی در هر جامعه‌ای به ویژه در جامعه استبداد زده ما اصل، و انتخابات آزاد وسیله‌ای برای به قدرت رسیدن حاکمیت ملت است. بنا براین تمامی مبارزات ما باید معطوف به دفاع از آزادی‌ها و کلیه شرایط لازم برای تحقق انتخابات آزاد باشد. مبارزه برای این شرایط به معنای سرنگونی جمهوری اسلامی و تمام ساز و کارها یش در حاکمیت موجود است و در حالی که شعار دادن در مورد آزادی انتخابات بدون پافشاری بر مطالبه این شرایط مفهومی غیر از مصالحه با حاکمیت جمهوری اسلامی و جستجوی راه حل از درون رژیم که غالباً پرهزینه و بیثمر است نخواهد داشت. اگر این شرایط به وجود آید و استمرار پیدا کند هیچ قدرتی به هیچ بهانه‌ای نخواهد توانست خود را به مردم تحمیل کند.

نقش آقای رضا پهلوی در تحول سیاسی ایران

نمی‌توان سخن از ایجاد قدرت جانشین در شرایط استقرار آزادی کرد و به امر طرفداران پادشاهی در ایران نپرداخت؛ حداقل نویسنده این سطور در نوشته‌ها یش همواره به این موضوع نظر داشته است. مقدمتاً باید بگوییم که برخورد من با مسئله پادشاهی در ایران به هیچ‌وجه شخصی نیست و من با آقای رضا پهلوی هیچ خصوصی ندارم به باور من در یک نگاه گسترده و وسیع به عناصر تشکیل دهنده مخالف جمهوری اسلامی ایران، پاره‌ای موارد مثل کوشش او برای به دادگاه کشیدن خامنه‌ای تأیید پذیر و پاره‌ای دیگر مثل کمک خواستن و تقاضای همکاری از اسرائیل و آمریکا و یا هر قدرت خارجی دیگر مردود است. اما او را از این جهت مخاطب قرار می‌دهم که رهبری طرفداران پادشاهی در دست دارد و چون رهبری او جنبه انتخابی ندارد و انتقامی بوده و بیشتر به مناسبت رابطه خانوادگی می‌باشد از نظر من این نوع رهبری در ذات خود با حاکمیت ملت مباینت دارد. علاوه بر

این، در این سی سال گذشته فعالیت سیاسی آقای رضا پهلوی از تداوم و سرسختی لازم و کافی برخوردار نبوده است که او بتواند اعتبار رهبری عملی قدرت جانشین جمهوری اسلامی ایران را کسب کرده باشد. مع الوصف اگر قرار باشد رژیم سلطنتی در ایران روی کار آید از آنجا که برای سلطنت رقابتی وجود ندارد، همواره این خطر وجود دارد که او بدون کوچک ترین رقا بتی، شانس پادشاه شدن را خواهد داشته باشد. نباید فراموش کرد که در اثر روی کار آمدن رژیم پادشاهی یکی از ستون‌های حاکمیت ملت یعنی حق آزادی مردم در انتخاب رهبری از بین خواهد رفت. بی‌تردید عده‌ای هستند که ادعا خواهد کرد که پادشاه در اداره مملکت مشارکت نخواهد کرد و این کار را به دولت و وزیران خود خواهد سپرد. این گونه تحلیل‌های در شرایط اجتماعی امروز و تاریخ ایران به دور دست واقعیت است کسانی که او را به بازگشت رژیم پادشاهی در ایران تشویق و ترغیب می‌کنند بی‌تردید سر دوستی با او ندارند.

فراموش نکنیم که ما در تمامی تاریخ شاهنشاهی ایران فقط یک کورش داشته‌ایم که به درستی از حقوق انسان‌ها سخن می‌گوید و یک کریمخان زند داشتیم که با تدبیری شایان توجه خود را وکیل الرعایا و نه شاه نام نهاد. وانگهی، متأسفانه در همین تاریخ ایران به ندرت می‌توان پادشاهی را جست که عاقبت به خیر شده باشد... اگر رضا خان سردار سپه به پست رئیس وزرایی اکتفا یا اعلان جمهوری می‌کرد، شاید آینده ایران به شکل دیگری رقم می‌خورد و عاقبت کارش و همین‌طور، عاقبت کار محمدرضا شاه پهلوی به آن جا نمی‌رسید که رسید.

متأسفانه در جامعه ما تاکنون نقش سلطنت چنین بوده است و علت آن هم کمبود فرهنگ دموکراتی و آزادی خواهی باید بوده باشد. اگر در تاریخ ایران حاکمیت مبتنی بر سلطنت به رشد دموکراتی و آزادی خواهی کمک نکرده است شاید به این علت باشد که حکومت موروشی در ذات خود تبعیض‌گرا است و تاروپود فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه ما طوری رقم خورده است که استبداد طلب است. پس نباید در انتظار معجزه بود، بلکه باید کوشید ابزار و امکاناتی که مشارکت مردم را در تعیین سرنوشت خودشان فراهم می‌کنند افزایش داد که عمدت‌ترین آن‌ها آزادی انتخابات با قبول اصل بدیل گرایی است.

ما در اینجا نسبت به دموکرات و آزادی‌خواه بودن آقای رضا پهلوی قضاؤت نمی‌کنیم. اما اگر فرض را بر این بگذاریم که او آزادی خواهی و دموکرات باشد، صوابط و روابط و سازوکارهای قدرت به ویژه سنت

پادشاهی در ایران و موقعیت کشور ما در منطقه و در جهان طوری است که او تبدیل به تصمیم گیرنده تنها خواهد شد. پس چاره ای غیر از اطاعت از قدرت‌های بزرگ و وابستگی به آنها نخواهد داشت، پس آزادی و استقلال و دموکراسی مرتباً زیر فشار و خطر از بین رفتن قرار خواهند گرفت. تنها چاره نیافتادن در این تله سهمگین وابستگی، بدیل گرایی در رهبری کل جامعه می‌باشد به شکلی که مردم بتوانند با بهره‌گیری از تمامی آزادی‌های لازم برای برگزاری یک انتخابات آزاد و عادلانه وارد عمل شوند و افراد مورد نظر خود را برای مدتی معین و مشخص انتخاب کنند.

اگر قصد آزادیخواهی و کمک به رشد آزادی در ایران و بنا نهادن اصل حق و مسئولیت انسان‌ها در جامعه ایرانی است آیا بهتر نیست آقای رضا پهلوی مسیری را طی نکند که اشتباه بودنش در گذشته ثابت شده است؟ اگر قصد شاهزاده خدمت به ایران و مردم ایران است با یستی بپذیرد که تحول عظیم گذار از شاهنشاهی به جمهوریت یک تحول اجتماعی و سیاسی و فرهنگی برای جامعه ما محسوب می‌شود. تغییر نظام از شاهنشاهی به جمهوری در اثر جانفشاری‌ها و فدایکاری‌های مردم و روشنفکران سرزمین ما برای دست یافتن به یک نظامی جمهوری مبتنی بر دموکراسی و آزادی و استقلال بود که متأسفانه به کژراهه رفت و به حاکمیت دین و مذهب مبدل شد. نظامی اسلامی حاکم بر ایران نظامی است که تمامی اصول جمهوریت را زیر پا گذارده رفتار و کردار او دال بر بی‌ارزش بودن نظام جمهوری و بازگشت به سلطنت نمی‌تواند باشد. این امر تنها شامل میهن ما نمی‌باشد بلکه غالب جوامع در این رهگذرها رشد و تحول هزینه‌های بسیار کلان پرداخته اند میهن ما از این امر مستثنی نیست و شور بختانه شاید میهن ما مجبور بشود برای حفظ این تحول اجتماعی بیش از این‌ها تحمل خسارت و بد‌بختی بکند.

اگر کمی انصاف داشته باشیم باید بپذیریم که رژیم پادشاهی در ایران از بین رفت است و رژیم جمهوری اسلامی سال‌های آخر عمر خود را می‌گذراند و امروز ما در دوران تحول اجتماعی و فرهنگی سیاسی تازه‌ای یعنی در مرحله گذار از حاکمیت مذهب و دین به حاکمیت ملت هستیم تنها همراهی شفاف آقای رضا پهلوی با جمهوری‌خواهان و دفاع او از جمهوریت می‌تواند یکی از شکاف‌های موجود بین اپوزیسیون را از بین برد و به پیروزی مردم ایران کمک کند. این موضع‌گیری اگر انجام شود حسن نیت او را در خدمتگزاری به این تحول اجتماعی نشان خواهد داد و بدون شک بسیار مورد توجه مردم ایران و اپوزیسیون اعم از اپوزیسیون فعال یا اپوزیسیون غیرفعال، در داخل و خارج از کشور

قرار خواهد گرفت و او در میان مخالفین رژیم جمهوری اسلامی ارج و منزلتی خواهد یافت که شایسته یک انسان آزاد و معتقد به حقوق بشر و طرفدار جدایی دین و دولت است.

تنها در اثر چنین شرایطی است که آقای رضای پهلوی احتمالاً میتواند کمک شایسته‌ای به رشد و تحول جامعه کرده و در امر بدست آوردن آزادی و استقلال و حفظ تمامیت ارضی ایران و احترام به حقوق بشر و رعایت لائیسیته و سکولاریسم و باز گرداندن حقوق مردم ایران به آنان مفید واقع شود. در این صورت هم او زندگی منمرثمری خواهد داشت و هم ملت ایران در راه رشدی شرافتمدانه گام خواهد برداشت و هم جوانان میهن ما از جمله فرزندان آقای رضا پهلوی در اقصی نقاط دنیا پراکنده و در بدر نخواهند شد.

بخشی از جمهوریخواهان ایران اخیراً سندی را تحت عنوان پیمان همبستگی ملی جمهوریخواهان برای استقرار و استمرار آزادی و دموکراسی در ایران انتشار داده اند امضاکنندگان این پیمان کوشش دارند گام‌های مثبتی را در راه همبستگی جمهوریخواهان مستقل ایران بردارند و به امر تشکیل یک آلتربناتیو جمهوریخواه مستقل و آزادیخواه کمک کنند ما در بخش دوم این نوشه کوشش خواهیم کرد در مورد نقش جمهوریخواهان مستقل و آزادیخواه در ایجاد دموکراسی و حاکمیت ملت در ایران پیشنهاداتی را به جامعه اپوزیسیون جمهوریخواه سکولار و لائیک و دموکرات ارائه دهیم .

ادامه دارد...

پیمان همبستگی ملی جمهوریخواهان برای استقرار و استمرار آزادی و دموکراسی در ایران

با ارج نهادن به جنبش‌ها و مبارزات آزادیخواهانه مردم ایران در صد سال گذشته، ما ایرانیان آزادیخواه و دارای اندیشه‌های گوناگون که خواهان دگرگونی بنیادین در میهن مان و پایان بخشیدن به رژیم جمهوری اسلامی و هر گونه رژیم استبدادی و دیکتاتوری می‌باشیم، برای پیشبرد دموکراسی و پشتیبانی از جنبش مردم در راستای دستیابی به این هدف، تلاش و کوشش گسترده و هماهنگ را لازم میدانیم. برای گذر از تنگناها و موانع در راه استقرار دموکراسی در ایران، پایه‌ها و روشهایی را که محتوى پیمان همبستگی ما هستند، برای نقد و بررسی و گسترش همکاری‌ها به هم‌میهنان و جامعه ایرانی به شرح زیر

ارائه میدهیم.

اصول پیمان همکاری ما

۱. آزادی

ما برقراری آزادی را هدف مبارزات خود میدانیم. ما همچنین پایبندی خود را به اعلامیه جهانی حقوق بشر و کلیه پیمانهای بین المللی وابسته به آن که در آنها از جمله آزادی عقیده، اندیشه، بیان، قلم و تصویر، آزادی دین و وحدان، آزادیهای مدنی، آزادی احزاب، سندیکاهای کانونها، انجمنها، آزادی تظاهرات و اعتصابات، آزادی پوشش، لغو هرگونه تبعیض جنسی و تأمین برابری حقوق زنان با مردان، عدم مداخله دولت در زندگی خصوصی و شخصی شهروندان. به رسمیت شناختن برابری حقوقی همه شهروندان بدون در نظر گرفتن تفاوت‌های نژادی، جنسیتی، قومی، زبانی، مذهبی و شیوه‌های زندگی فردی تصریح شده است، اعلام می‌نماییم.

۲. استقلال

سرنوشت ایران توسط مردم ایران و نمایندگان منتخب آنان تعیین می‌شود و کلیه تدبیراتخاذی و سیاستگذاریها با یستی تابع نظر مردم بوده و ناقص حقوق اساسی و حقوق فردی و عمومی ملت نباشند و هیچ دولت یا قدرت خارجی حق دخالت چه مستقیم و چه غیر مستقیم در حاکمیت مردم را ندارد.

۳. دموکراسی

ما خواهان دموکراسی به این معنی که کلیه قوای مملکت ناشی از اراده ملت و اراده ملت بالاترین قدرت در جامعه است که از طریق آرای آزاد مردم اعمال می‌شود، هستیم. از شرایط اساسی تحقق حاکمیت ملت تدوین و تصویب یک قانون اساسی دموکراتیک است که در آن حقوق و آزادی‌های مردم منظور و ضمانهای اجرائی آن مشخص شده باشد.

۴. برابری در مقابل قانون

همه افراد جدا از جنسیت، قومیت، اصل و نسب، نژاد، زبان، زادگاه و منشاء و عقیده و ایمان، باورهای مذهبی و سیاسی از حقوق برابر برخوردارند و قانون اساسی و سایر قوانین با یستی این عدم تبعیض را

رعايت و تضمین نماید.

۵. جمهوریت

ما خواهان اداره کشور تحت نظام جمهوری هستیم . جمهوری به مفهوم رد هرگونه نظام مورو^یشی است که در آن مقامات کشور مسئول و پاسخگو هستند و برای مدت محدود و معین از سوی مردم و یا نمایندگان آنها انتخاب و یا گزیده می شوند.

۶. جدایی نهاد دین و هرگونه ایدئولوژی از دولت (Staat , État , State)

ما خواستار جدایی نهاد دین از دولت به مفهوم انتظام سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه میباشیم. هیچ دین و عقیده ای در قانون اساسی رسمیت نمی یابد. هیچ کس به دلیل داشتن و یا نداشتن دین و یا مسلک یا اندیشه ای از امتیازی ویژه برخوردار یا محروم نمیگردد. ما با تاکید بر مخالفت خود با دین دولتی و دولت دینی، مخالفت خود را با هر گونه دین و عقیده ستیزی نیز اعلام میکنیم.

۷. عدالت اجتماعی:

عدالت اجتماعی میزانی برای رشد و ثبات جامعه است. ما پیگیری سیاست هائی را ضروری میدانیم که عدالت اجتماعی به معنی کاهش شکاف بین قطب های فقر و ثروت، برخورداری اقشار هرچه وسیعتر مردم از فرصت ها و امکانات بیشتر شغلی، مسکن، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و رفع تبعیض در همه عرصه ها از جمله، اقتصاد، حقوق، فرهنگ و هنر را که از شرائط تحقق یک دموکراسی پایدار است، در نظر داشته باشد.

۸. ملت ایران شامل گروههای جمعیتی با مذاهب و اقوام و زبانها و گویشها و فرهنگهای مختلفی است که با هم در ایجاد و غنای فرهنگ، تمدن و تاریخ مشترک سهیم بوده اند. از اینرو همانطور که دولت نمیتواند نماینده دین و یا عقیده ای خاص باشد، نهادهای دولتی نیز نباید در خدمت قوم و یا فرهنگ خاصی قرار گیرند. احترام به حقوق اقوام مختلف ایرانی، حمایت از تنوع فرهنگی، قومی و زبانی، واگذاری تصمیم گیری ها به نهادهای انتخابی محلی و استانی و تلاش برای رشد موزون مناطق مختلف کشور و تمرکز زدایی از جمله اهداف ماست و ضروری میدانیم در دموکراسی آینده فراهم آوردن امکانات لازم برای رشد هویتها فرهنگی مختلف در برنامه کار مسئولین اجرائی

باشد. زبان فارسی زبان رسمی و سراسری کشور است. ما معتقدیم که فراگیری زبان اقوام مختلف ایرانی از مدارس ابتدائی تا مرحله دانشگاه حق ایرانیان است و رعایت آن را ضروری میدانیم.

۹. تمامیت ارضی و سیاست خارجی

ما خود را پایبند به حفظ تمامیت ارضی میهن و سیاست خارجی مستقلی که بر اساس حفظ حقوق ایران، دفاع از صلح، حسن همکاری، رعایت و گسترش روابط مسالمت آمیز با سایر کشورها و بویژه کشورهای همسایه و پایبندی به میثاق‌های بین‌المللی باشد، میدانیم. ما خواهان تنفس زدایی در سیاست خارجی هستیم و استفاده از ابزار نظامی برای حل مسائل سیاسی را مردود میدانیم.

۱۰. ما حفظ محیط زیست که نسلهای حاضر و آینده باید در آن حیات رو به رشدی را داشته باشند را وظیفه خود دانسته و خود را متعهد به رعایت صوابط، اصول و استانداردها و الگوهای رفتاری مربوط به حمایت از محیط زیست و عمران طبیعت میدانیم و بر این باوریم که میراث‌های طبیعی ایران را باید از آسیبهای مختلف محفوظ داشت.

راه و روش سیاسی ما

۱. ما پایبندان به این پیمان نظام جمهوری اسلامی را در کلیت خود رد کرده، برای آن هیچ گونه مشروعيتی قائل نبوده و خواهان نظام جمهوری در ایران هستیم.

۲. ما هرگونه تغییر رژیم را تنها با نیروی ملت ایران و با مراجعه به آراء مردم میسر میدانیم.

۳. پایبندان به این پیمان پرهیز از خشونت، هم در جامعه و هم در رویاروئی با کلیت نظام جمهوری اسلامی را لازم دانسته و مبارزه سیاسی مسالمت آمیز را به عنوان روش مبارزاتی بر می‌گزینند.

۴. ما پایبندان به این پیمان، خواهان از بین بردن هر گونه آزار و شکنجه انسان هستیم و معتقدیم که در ایران، زندانی سیاسی و عقیدتی نباید وجود داشته باشد و لغو مجازات اعدام را از قوانین کشوری ضروری دانسته و برای تحقق این امور تلاش می‌کنیم.

۵. ما آگاهی مردم و اتکا به جنبش همگانی و همکاری کوشندگان سیاسی

آزادیخواه از نحله های مختلف فکری و گسترش همبستگی ملی را لازمه پایان دادن به نظام جمهوری اسلامی و استقرار نظامی مبتنی بر آرا مردم میدانیم.

۶. افراد در همکاری در چارچوب این پیمان از حقوق مساوی برخوردارند و در کلیه اقدامات اصل مشارکت و تصمیم گیری جمعی را مبنای کار قرار میدهند.

۷. با احترام به کار سیاسی و صنفی در احزاب و تشکلها که از لوازم ضروری تحقق و پیشرفت دمکراسی هستند، همکاری ما بر اساس این میثاق به صفت فردی صورت میگیرد و همبستگی برآمده از این میثاق به هیچ گروه، سازمان سیاسی، یا شخصیت خاصی وابسته نیست.

۸. ما پایبندان به این پیمان در جهت رعایت استقلال در نظر و عمل، هرگونه وابستگی سیاسی، مادی و غیرمادی، فردی یا گروهی به دولتها یا قدرتهای خارجی را مردود می‌دانیم و مخالف هر گونه زمینه سازی برای دخالت قدرتهای خارجی در ایران هستیم. تاکید میکنیم که این امر شامل وابستگی به جمهوری اسلامی و زمینه سازی های رژیم حاکم نیز میباشد.

۹. پایبندان به این پیمان بر این امر تاکید دارند که اصول و مفاد یاد شده در بالا جدایی ناپذیر و غیر قابل تفکیک از یکدیگر هستند و عدم رعایت هر یک از این اصول و مفاد مانع همکاری در این جمع است.

۱۰. پایبندی به اصول و مفاد این پیمان به معنای نفی ضرورت نقد و تکمیل آن در ادامه کار نیست.

جلال ایجادی، امین بیات، یونس پارسا بناب، منوچهر تقی بیات، محمود دلخواسته، سودابه صبوری، علی صدارت، سعید فدوی، فرهنگ قاسمی، پوران کریمی، جهانگیر گلزار، مرتضی عبدالهی، مهران مصطفوی، ژاله وفا

درباره کنفرانس های اتحاد اپوزیسیون در خارج از کشور

☒ گفتگوی تلویزیون اینترنتی میهن با مهرداد درویش پور
این گفتگو را در پیوند زیر ببینید
<http://www.youtube.com/watch?v=zy-dPCduwGk&feature=plcp&context=C437cc9fVDvjVQa1PpcFMS8SHHNa5Tnj0ECVFHaTxmeu2BDzVQ0eI%3D>

مارش جهانی روز کارگر با شعار اعتراض عمومی و یکروز بدون نود و نه درصدی ها !

☒ تقی روزبه

این فراخوانی نیست برای دعوت دیگران به قرارگرفتن در زیرچتر و پرچم یک جریان معین، بلکه فراخوانی است برای انجام کنشگری مشترک علیه تار و پود همه جاگسترده شده سرمايه داری توسط هر فرد و گروه و جریان و شبکه در هرجائی که ایستاده باشند. مهم اما این است که این تنوع بی پایان حرکت در مقیاس جهانی با به اشتراک گذاشتن پراتیک و اقدام خود و از طریق تلاقي با آنچه که دیگر فعالان و سایر کنشگران به اشتراک گذاشته اند، و در شماری از شعارها و اشتراکات بنیانی و اقدامات عملی، یک حرکت و همبستگی جهانی را به نمایش بگذارد.

امسال روز جهانی کارگر-اول ماه مه-در شرایطی برگزار می گردد که نظام سرمايه داری هم چنان با یکی از شدیدترین بحران های اجتناب ناپذیر خود دست به گریبان است. بحرا نی که علیرغم تلاشهای بی وقه دولتها و کارچرخان های نظام سرمايه داری برای مهار آن، و با وجود تزریق تریلیون ها دلار از منابع عمومی و دسترنج زحمتکشان به حلقوم این

بیمارسیرنشدنی (از سال ۲۰۰۸ باین سو)، بحران علیرغم برخی افت و خیزها، هم چنان سیر صعودی داشته و درحال ژرف شدن است. مدت‌هاست که سرمایه داری برای کسب سودوانباشت بیشترسرا می‌باشد، با ولع سرسام آوری به فازوا بعداً جدیدی از جهانی سازی و کالائی کردن همه حوزه‌های زندگی، ولا جرم استثمار مستقیم و یا غیرمستقیم میلیاردها انسان روی آورده است. افزایش تصاد انسان با انسان (شکافهای اقتصادی و اجتماعی) و تصاد انسان با طبیعت (تخرب محیط زیست تا مرزهای غیرقابل بازگشت)، توسل به میلیتاریزم و خشونت و جنگ به بخشی از سازوکارهای جاری جوامع بشری و برای حل و فصل مناقشات و اختلافات و تخصیص منابع و بودجه‌های عظیم برای تولید و دادوستد وسائل انهدام و نابودی، از پی آمددهای اجتناب ناپذیر سلطه مناسبات سرمایه داری برجامع جهانی بوده است.

سرمایه داری با جهانی کردن بیش از پیش خود در عین حال بحران‌های خود را نیز جهانی کرده و اکثریت بسیار عظیمی از جوامع بشری را تحت تأثیرپی آمددهای ویرانگر عملکرد خود قرارداده است. گوئی ترکیدن حیا بهای گوناگون بحران در این یا آن حوزه و این یا آن بخش فقط نشانه‌هایی هستند از وجود حباب بزرگتری (حباب حباب‌ها) بنام نظام سرمایه داری. بسیاری از کارگران و مزدو حقوق بگیران و بسیاری از زحمتکشان و بیکاران جهان از استثمار و زورگوئی وولع بی پایان سرمایه داران و دولتها یشان خشمگین اند و به انواع واشكال گوناگون و از جمله اعتصابات و تسخیرخیا با نهاد انجار خود را از سرشکن کردن بارسنگین بحران و برنامه ریاضت اقتصادی به گرده زحمتکشان، که به معنای انتقال دسترنج آنها به بانک‌ها و کلان سرمایه داران است به نمایش می‌گذارند. اعتراضات خیابانی و اعتصابات گسترده کارگران یونان که حلقه ضعیف بحران اروپا را تشکیل می‌دهد، آئینه تمام نمائی است از نمایش جنایت، فلاکت آفرینی و میزان پای بندی به دموکراسی توسط سرمایه جهانی و کارگزاران آن. وقوع تظاهرات و اعتصابات بزرگ و گسترده در اسپانیا و پرتغال و ایتالیا و فرانسه و رومانی و در آفریقای جنوبی و یا هند و اسرائیل و حتی در آمریکا و کانادا و استرالیا و بسیاری از کشورهای دیگر جهان در طی یکسال گذشته و اوج گیری آنها در ماههای اخیر، نشان دهنده برآمد تازه ای در اعتراضات و پیدا شدن حال و هوای جدیدی در آستانه ماه مه است.

آیا براستی شاهد تعبیر رؤیای اعتساب عمومی و سراسری در مقیاس جهانی هستیم؟ آیا اعتصابات و اعتراضات جاری و مداوم در نقاط جهان و جنبش‌های اجتماعی گوناگون می‌توانند به یمن روزگارگر به

یکدیگرگره خورده و تجلی پیوند و همبستگی پرشکوه محل کارو خیايان و محلات باشند؟ آيا آنگونه که یکی از شعارهای جنبش تصرف وال استریت مطرح ساخته است، جنبش ضد سرمایه داری اول ماه مه را به روز بدون ۹۹٪ تبدیل می کند و به جهانیان نشان می دهد که علیرغم لاف و گزاف سرمایه داران پیرامون نقش بی همتای خود، بند ناف و هستی اشان از کجا تغدیه می کند؟ و اینکه بدون تلاش و کار آنها شریان نظام سرمایه داری منجمد شده واژکارخواهد افتاد. براستی روز بدون ۹۹٪ ها چگونه روزی است؟ روزی است که نشان داده خواهد شد تداوم زندگی و حیات جهان تا چه اندازه به تلاش و کار آنان وابسته است و بدون آن، کارخانه ها و خدمات اعم از بهداشتی و اداری و آموزشی و حمل و نقل و نظافت و کارخانگی و... از حرکت بازخواهند ایستاد. البته نمونه ها و پی آمدهای توقف نسبی و موقعی کارد مر مقیاس کشوری را بارها در این یا آن نقطه جهان دیده ایم، اما بسنده کردن به چنین حربه هائی در عصر جهانی شدن سرمایه و تضمیم گیری نهادهای فراملیتی سرمایه برای سرنوشت میلیاردها جمعیت کره زمین اگرچه هم چنان لازمند، ولی به تنها ئی کافی نبوده و قادر پتانسیل اخطاری و بسیج کنندگی لازم برای مقابله با تعرض وزورگوئی سرمایه جهانی شده هستند. از همین رو اعتساب عمومی و سراسری در مقیاس جهانی، می تواند گامی در راستای طلیعه ظهور طبقه کارگرها نی و پر کردن این حلقه مفقوده در جنبش طبقاتی باشد. در آن صورت بهترمی توان طلس را زوارگی سرمایه را باطل ساخت و نشان داد که منشأ زندگی و حیات اجتماعی از کجا نشأت می گیرد و به مقابله با لاف و گزاف سرمایه و سرمایه داران پرداخت که با هزاران توجیه و ترفند به انکار نقش کارگران به مثابه مولدین واقعی ثروت و قدرت پرداخته و با اشاعه آگاهی کاذب و رخنه در فهم و شعور مردم سعی می کند که سرمایه و طبقه سرمایه دار را به مثابه سوژه های خلاق و بی همتا و انmod سازند.

بی تردید در صورتی که تنها به شعار یک روز بدون نودونه در صدی ها یعنی به تعطیل کار اکتفا شود (که آنهم خواه ناخواه نسبی بوده و به معنی خواباندن مطلق کار در همه حوزه هاییست) هنوز نمی توان آن را بطور واقعی روز متعلق به ۹۹٪ ها دانست، اگر که نتواند با شعار تکمیلی و تهاجمی اشغال خیابانها و ممانعت از کاریک در صدی ها همراه شود. چرا که بسنده کردن به آن شعار دفاعی گرچه نقش و اهمیت مولدین واقعی ثروت و قدرت در چرخش نظام کنونی و گردش سرمایه و وابستگی ذاتی سرمایه را (ونه الزاماً وابستگی متقابل کارگران به سرمایه را) به نیروی کار و استثمار زحمتکشان نشان می دهد، ولی هنوز تاریخیدن به این نقطه که کارگران وزحمتکشان برای زندگی و ایجاد جهانی دیگر نیازی به سرمایه

ندازند و فراتراز آن باید از شرآن رها شوند، و از کارگرسازنده سرما یه تا تبدیل شدن به سوزه های خودرهان و قراردادن تولید در خدمت زندگی و نه زندگی در خدمت آن، فاصله بسیار است. بهمین دلیل در همان فراغوان جنبش وال استریت، شعار فوق با شعار بیانید این روز را - با ممانعت از کارکردن یک درصدی ها - به روز "بدون یک درصدی ها" تبدیل کنیم نیز همراه است. بهر حال ترکیب این شعارها درجهانی که پیوسته در زیر تبلیغات و انتشار بهمن وارآگاهی کاذب بمباران می شود، نه فقط واکنشی است علیه وارونه نمائی بورژوازی از نقش واقعیت های اجتماعی، بلکه گامی است مهم در خود باوری و کنشگری در راستای بسیج پایه های اجتماعی برای جنبشی که هدف خود را تصرف زندگی و کار و دموکراسی مصادره شده از چنگ بورژوازی قرارداده است.

از این منظر باید گفت که هدف کارگران فراتر از یک روز خواباندن (نسبی) چرخ زندگی است. آنها نمی توانند خویشتن را در چهارچوب این نوع اقدامات دفاعی محدود کنند. برای آنها تولید باید ضرورتا در خدمت زندگی و مبارزه برای رهائی از کالاشدن نیروی کار و انهدام نظام مزدی باشد و نه آنکه کار و زندگی آنها گروگان سود آوری سرما یه باشد. فراغوان به اعتصاب عمومی در مقیاس جهانی، که امروزه به مثابه ابزار مهمی برای مقابله با سیاست های فلاکت آفرین بورژوازی به یک نیاز و ضرورت اساسی تبدیل شده است، ولو آن که می دانیم در عمل با محدودیت ها و موانع بیشماری- و سرآمدشان سیاست سرکوب و تفرقه افکنی- موافق است، تمرین لازم و خوبی است برای مقابله با کرختی و بیداری روح مبارزاتی برای نبردهای طبقاتی بزرگ تروجهان شمولی که در پیش رو است. و در این راستا روز جهانی کارگر بدليل پتانسیل نهفته در آن که ناظر بر همبستگی طبقه جهانی نیروی کار است و قدرت بسیج کنندگی اش، بطور طبیعی فرصت مناسبی برای آن است.

علاوه بر این، آنچه که می تواند به ماه مه امسال بر جستگی خاصی بدهد، وجود شرایط و زمینه های عینی ناشی از تداوم و عمق بحران سرما یه داری از یکسو و نوع بسیج و سازمان یا بین منعطف و درا بعاد جهانی از سوی دیگر است.

هم اکنون به موازات تلاش های گوناگونی که توسط جنبش های اجتماعی گوناگون در اقصی نقاط جهان صورت می گیرد، جنبش تصرف وال استریت به نوبه خود و با توجه به نگاه جهانی اش به سرما یه و بحران حاضر، فراغوان اعتصاب عمومی در مقیاس جهانی و در گستره ۹۹٪ را داده است. آنها از تمام کسانی که از آرمان عدالت اقتصادی و دمکراسی راستین حمایت می کنند درخواست کرده اند که در این روز کار، تحصیل در مدرسه

ودانشگاه، کار درخانه، خرید و مراجعه به بانک‌ها را تعطیل کنند و مهمتر از همه خیابانها را به تصرف خود درآورند و اگر می‌توانند با اقدامات اخلال گرانه در مرکز شهر این روز را به روزبدون یک درصدی ها تبدیل کنند! در این فراخوان همه اقشار گوناگون کاربا تنوعات بی‌شمار خود، وهمه جنبش‌های اجتماعی مورد دعوت قرار گرفته‌اند.

براساس این فراخوان کنشگری وابتکارات تک تک مدافعان عدالت اقتصادی و دموکراسی راستین می‌توانند به این هدف بزرگ معنا به بخشد. از همین رو با دعوت از یک‌ایک آنها می‌خواهد که از همین حالا به این مسئله فکر کنند که چگونه می‌توانند در این حرکت شرکت کنند.

در این فراخوان هم چنین پیشنهادها و راه‌های شش گانه ای برای مشارکت فعال همه کنشگران در همه نقاط جهان ارائه شده است که رئوس آنها عبارتند از:

۱- با جنبش تصرف در محله خودتان همکاری کنید (و اگر نبود و یا مایل نبودید خود شبکه ای از آن را ایجاد کنید! مجتمع عمومی این جنبش‌ها باز هستند و هر کس می‌تواند در آن مشارکت فعال داشته باشد).

۲- خبر اعتصاً بها را در شبکه های اجتماعی پخش کنید (به همراه آدرس ایمیل برخی از آنها برای اتصال شبکه ها).

۳- گروه خویشاوند جنبش درست کنید (شبکه سازی).

۴- به شبکه کنفرانس میان جنبشی اعتصاب عمومی به پیوندید (برای اتصال شبکه ها و شنیدن و طرح پیشنهادات و نظرات)

۵- با کارگران صحبت کنید (با اتحادیه های محلی و سازمان های کارگری برای شرکت در سازماندهی مستقیم این اعتصاب).

۶- محل کار، محیط دانشگاه و یا زیست خود را سازمان دهید.

در مورد همه این عرصه ها می‌توان ایده های جالبی را در شبکه ها و سایت های درگیر با آزمون ماه مه پیدا کرد.

*****

چنانکه پیداست همه مخالفان نظام سرمایه داری وهمه استثمارشده‌گان در هر کجای از جهان که باشند می‌توانند به فراخور و توانائی خود در جنبش اعتصاب عمومی (یک روزبدون نود و نه درصدی ها)

و تRIX خیا با نها (یک روز بدون یک درصدی ها) حضورشا یسته داشته باشند. این فراخوانی نیست برای دعوت دیگران به قرارگرفتن در زیرچتر و پرچم یک جریان معین، بلکه فراخوانی است برای انجام کنشگری مشترک علیه تارو پودهمه جاگستره شده سرما یه داری توسط هر فرد و گروه و جریان شبکه در هرجائی که ایستاده باشند. مهم اما این است که این تنوع بی پایان حرکت در مقیاس جهانی با به اشتراک گذاشتن پراتیک و اقدام خود و از طریق تلاقي با آنچه که دیگر فعالان و سایر کنشگران با اشتراک گذاشته اند، و در شماری از شعارها و اشتراکات بنیانی و اقدامات عملی، یک حرکت و همبستگی جهانی را به نمایش بگذارد.

برای شرکت در اعتراض عمومی و برگزاری هرچه باشکوه ترمارش روز جهانی کارگر از هیچ تلاش ممکنی دریغ نکنیم! بگذارحتی اگر برای یک روز هم شده، خودخواهی های فرقه ای و یاخودبینی های فردی، جای خود را به همبستگی بدون چشم داشت بدهد.

۰۱-۱۳۹۱-۰۹ ۲۰۱۲-۰۳-۲۸

[/http://taghi-roozbeh.blogspot.de](http://taghi-roozbeh.blogspot.de)

دلایل و پیامدهای تغییر در ترکیب مجمع تشخیص مصلحت نظام

گفتگوی رادیو فردا با مهرداد درویش پور، مهدی مهدوی آزاد و مجید محمدی

مهرداد درویش پور: مجمع تشخیص مصلحت نظام بلایی بر سرش رفت که اصلاح طلبان در صدد بودند بر سر آقای خامنه‌ای بیاورند. یعنی بخشی از اصلاح طلبان نظرشان این بود که ولایت مطلقه را به یک ولایت مشروطه تبدیل کنیم. قدرت ولی فقیه را بکاهیم و به این ترتیب جامعه را مثلاً دمکراتیزه کنیم. حال اینکه روند اتفاقات کاملاً برعکس شد. یعنی ما با یک حکومت ولایی سر و کار پیدا کردیم که قدرت مطلقه ولی فقیه به گونه‌ای روزافزون افزایش پیدا کرد.

روز چهارشنبه، ۲۴ اسفندماه، همزمان با حضور محمود احمدی نژاد در مجلس شورای اسلامی برای پاسخگویی به نمایندگان، آیت‌الله خامنه‌ای اعضاي دوره جدید مجمع تشخيص مصلحت نظام را منصب و اعلام کرد. برخلاف پیش‌بینی‌ها و گمانه‌زنی‌ها بی‌که می‌شد که احتمالاً اکبر هاشمی رفسنجانی ریاست بر مجمع تشخيص مصلحت نظام را از دست خواهد داد، رهبر جمهوری اسلامی وی را در سمت خود ابقا کرد. در کنار نهادهای حکومتی مانند فقهای عضو شورای نگهبان و دبیر شورای عالی امنیت ملی شخصیت‌های حقیقی منصب شده عبارتند از اکبر هاشمی رفسنجانی، احمد جنتی، عباس واعظ طبسی، ابراهیم امینی نجف‌آبادی، محمود هاشمی شاهروdi، محمدعلی موحدی کرمانی، علی اکبر ناطق نوری، حسن صانعی، حسن روحانی، قربانعلی دری نجف‌آبادی، غلامحسین محسنی اژه‌ای، محمود محمدی عراقی، غلامرضا مصباحی مقدم و مجید انصاری. انتصاب مجدد هاشمی رفسنجانی به ریاست مجمع تشخيص مصلحت نظام به بحث‌ها و گمانه‌زنی‌های دیگری درباره انگیزه این تصمیم آقای خامنه‌ای و تاثیر و پیامد ابقاء اکبر هاشمی رفسنجانی برای آینده سیاسی شخص وی و جامعه دامن زده است. بررسی این مسائل در کانون برنامه دیدگاه‌های این هفته قرار دارد در گفت‌و‌گو با مهرداد درویش پور، استاد دانشگاه و فعال سیاسی در سوئد، مجید محمدی، پژوهشگر و تحلیلگر سیاسی در نیویورک و مهدی مهدوی‌آزاد، روزنامه نگار و تحلیلگر سیاسی در آلمان.

آقای مهدوی‌آزاد، ابقاء آقای هاشمی رفسنجانی در سمت خود به عنوان ریس مجمع تشخيص مصلحت نظام و تغییراتی که در ترکیب اعضاي این مجمع پیش آمده را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

مهدی مهدوی‌آزاد: به زعم بسیاری از کارشناسان، آقای خامنه‌ای یک هاشمی ضعیف شده یا به عبارتی یک شیر بی یال و دم و اشکم را ترجیح می‌دهد و ترجیح می‌دهد او را در قدرت حفظ کند. هنوز که هنوز است آقای خامنه‌ای دچار این اعتماد به نفس نشده که آقای هاشمی را از تمام مناسب قدرت حذف کند به واسطه مرجعیت سیاسی که آقای هاشمی از آن برخوردار است. در ترکیب جدید مجمع تشخيص مصلحت نظام سی نفر دقیقاً مشابه ترکیبی است که در سال ۱۳۸۵ توسط آقای خامنه‌ای منصب شدند. حدود هفت نفر را از دست دادیم و هفت چهره جدید اضافه شدند. در میان از دست رفته‌ها طبیعتاً حذف میرحسین موسوی از مجمع تشخيص

مصلحت نظام امری بدیهی و قابل پیش‌بینی بود. اما چهار چهره کلیدی حذف شدند یعنی آقا یان زنگنه، محمد هاشمی، امامی کاشانی و ریشه‌ری. کسانی که وارد به تحولات سیاسی ایران در سه دهه اخیر هستند می‌دانند که این چهار نفر از مهره‌های شخصی و خاص آقای هاشمی رفسنجانی در ادوار مختلف بودند و در مجمع تشخیص مصلحت نظام در واقع قوت قلب آقای هاشمی بودند و باعث این بودند که حرفهای آقای هاشمی به کرسی بنشینند. از این زاویه من معتقدم آقای خامنه‌ای یک گام کوچک برداشته به سمت تضعیف بیشتر آقای هاشمی رفسنجانی. مشا به ژنریک اتفاقی که ما در هیات امنی دانشگاه آزاد دیدیم. یعنی چینشی که توسط بیت رهبری صورت گرفت اما از زبان شورای عالی انقلاب فرهنگی انجام شد ترکیبی بود که با اختلاف یک رای آقای هاشمی در اقلیت قرار می‌گرفت و آن یک رای هم اتفاقاً نماینده ولی فقیه در دانشگاه‌ها بود که همیشه به نفع آقای احمدی‌نژاد و شورای عالی انقلاب فرهنگی رای می‌داد. از آن طرف آقای خامنه‌ای با احتساب کسانی مثل خود آقای هاشمی رفسنجانی که صحبتش را کردیم، آقای حسن روحانی، مجید انصاری، غلامرضا آغازاده که چهره بسیار کلیدی است، چون هم از آقای موسوی دفاع می‌کرد و کرد رسماً و هنوز هم دفاع می‌کند و به همین خاطر ریاست سازمان انرژی اتمی را از دست داد و آقای حسن حبیبی، محمد رضا عارف، یکی از کلیدی ترین چهره‌های احتمالی اصلاح طلبان برای انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ است، اگر بخواهند در انتخابات شرکت کنند و نهایتاً شیخ حسن صانعی برادر مرجع تقلید معروف و گرایش آشکار به چپ دارد. انتصاب این چهره‌ها نشان داد که هنوز آقای خامنه‌ای دوست دارد یک جور توازن قوای را بین جناح‌ها حفظ کند و کمی از آن حمایت بین‌حد و حصر افسارگسیخته از دولت احمدی‌نژاد کاسته و سعی می‌کند یک مقدار دیگر برگردد به دوران قبل از سال ۱۳۸۸.

آقای محمدی، آقای مهدوی‌آزاد با اشاره به رفتن شماری از اعضای پیشین مجمع تشخیص مصلحت نظام نتیجه‌گیری کردند که آقای هاشمی با ابقاء در مقام خودش به عنوان رئیس مجمع بازهم ضعیفتر شده. یعنی به زبان دیگر هر کاری آقای خامنه‌ای بکند می‌گویند می‌خواهد آقای رفسنجانی را ضعیف کند. تحلیل شما چیست. آقای واقعاً این باعث ضعیف شدن ایشان شده یا اینکه ماندن در صحنه سیاسی در هر حال چندان هم بی‌اهمیت نیست؟

مجید محمدی: فکر می‌کنم آقای هاشمی از بعد از انتخابات سال ۸۸ دوران افولشان شروع شده و آقای هاشمی را آقای خامنه‌ای البته به

دلیل اینکه هنوز چهره سیاسی است که دارای وزن است در میان بخشی از نخبگان سیاسی در ایران، آقای خامنه‌ای این را به مصلحت نمی‌دیدند که او را یک باره حذف کنند. همین سیاست تدریجی و گام به گام را در حذف ایشان اتخاذ کردند. نکته دیگری که اینجا هست به نظر من با پیچیده تر شدن وضعیت رابطه میان آقای خامنه‌ای و آقای احمدی‌نژاد چون دیگر آن اعتماد قبلی وجود ندارد بعد از ماجرا ایقای مصلحی، آقای خامنه‌ای ترجیح‌شان در شرایط فعلی این است که مخالفان جدی آقای احمدی‌نژاد را حداقل در صحنه سیاسی داشته باشد. اما مخالفانی که کاملاً کنترل شده باشند، خلع سلاح شده باشند، هیچ چهره‌ای نباید در میان کسانی که در رده دوم سیاست در ایران قرار می‌گیرند هم عرض آقای خامنه‌ای باشد. همه اینها باید در مراتب درجه دوم قرار داشته باشند. آقای هاشمی هم بعد از اتفاقاتی که افتاده بعد از خلع ایشان از ریاست مجلس خبرگان، از دست دادن ریاست دانشگاه آزاد و اتفاقاتی که برای اعضا خانواده ایشان افتاده تقریباً در این موضع هست که آقای خامنه‌ای اطمینان قلبی داشته باشند که خطی برای ایشان ایجاد نمی‌کند. اما در مورد ترکیب تازه من با نظر آقای مهدوی‌آزاد موافق نیستم که آقای خامنه‌ای توازن قوا را در مجمع حفظ کردند. توازن قوا تقریباً بعد از فوت آقای خمینی به نحوی ایجاد شد که تقریباً کفه اصلاح طلبان در واقع جناح چپ مذهبی با جناح راست مذهبی تقریباً مساوی بود. طی دو دهه گذشته مرتبه از میزان قدرت جناح اصلاح طلب یا چپ مذهبی در مجمع کاسته شده و بر قدرت طرف مقابل افزوده شده. من به شکل جناح نگاه می‌کنم نه به شکل فردی. از جناح اصلاح طلب آقای توسلی را که ایشان فوت کردند، آقای میرحسین موسوی، زنگنه، محمد هاشمی اینها از جناح اصلاح طلب بودند کنار رفتند، آقایان ریشه‌ی و امامی کاشانی را هم اگر بخواهیم در ادبیات امروز آقای خامنه‌ای جا بدھیم اینها از ساکتین فتنه هستند. چون بعد از انتخابات موضع‌گیری خاصی نکردند. اگر اینها را کنار بگذارید آنچه که اضافه شده به مجمع اهمیت بیشتری دارد. کسانی که اضافه شده اند همه وفاداران آقای خامنه‌ای هستند. افراد بسیار نزدیک به آقای خامنه‌ای. از جمع روحانیون آقای شاهروdi، عراقی، آقای وحیدی و آقای صفار هرندي از جمع نظامی-امنیتی‌ها هستند و آقای حسین محمدی که اصلاً از اعضای بیت آقای خامنه‌ای هستند. اینها چهره‌هایی هستند کاملاً نزدیک به آقای خامنه‌ای. از جمع کسانی که می‌توانند دیدگاهی نزدیک به اصلاح طلبان داشته باشند یا نزدیک به آقای هاشمی داشته باشند ما فقط سه چهره داریم از جمع سی نفری که در مجمع هستند. آقای عارف، آقای انصاری و آقای آغازاده. این را من اسمش را توازن قوا نمی‌گذارم. تقریباً

اثری از نیروی جناح مقابل جریان چپ مذهبی و اصلاح طلب در مجمع باقی نمانده. این سه چهره هم بارها وفاداری خودشان را به آقای خامنه‌ای اثبات کرده‌اند. آقای عارف از جمع اصلاح طلبان کسی است که کاملاً به آقای خامنه‌ای نزدیک است. آقای انصاری و آقای آغازاده هم تقریباً به همین ترتیب یعنی چهره‌ای را ما امروز در مجمع نمی‌بینیم که در یک شرایط بحرانی بتوانند رفتارهای حکومت و دولت را زیر سوال بگیرند یا آقای خامنه‌ای را مورد پرسش قرار دهند.

آقای درویش پور با توجه به گفته‌های آقای مهدوی آزاد و آقای محمدی، که آقای خامنه‌ای با ابقاء هاشمی رفسنجانی در مقام ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌خواهد او را ضعیف تر کند، این پرسش مطرح می‌شود که انگیزه آقای خامنه‌ای چیست. یعنی آقای خامنه‌ای گزینه‌های دیگری هم دارد و داشته ولی با همه اینها به ابقاء آقای رفسنجانی دست زده. آیا این را فقط از آن زاویه تضعیف مجدد باید دید یا زوایای دیگر هم مطرح است؟

مهرداد درویش پور: من بر این باور نیستم که ابقاء رفسنجانی به قصد تضعیف بیشتر ایشان بوده. اگر می‌خواستند تضعیف بیشتر کنند ایشان را حذف می‌کردند. مثل تمام گام‌های دیگری که در جهت حذف ایشان به کار گرفتند. آنچه که ما شاهدش هستیم به گمان من از یک نیاز داخلی و شرایط بین‌المللی برخاسته و آن هم این است که آقای خامنه‌ای و بیت رهبری با دقت شطربنچ سیاسی ایران را در لحظه حاضر سعی کردند به نحوی سازمان دهند که اتوریته بلمنزار رهبری تحکیم شده باشد. این که افراد وفادار به آقای خامنه‌ای ترکیب گسترده‌تری از مجمع تشخیص مصلحت نظام را در برگرفته نشان دهند این است که موقعیت خودشان را تقویت کردند. در عین حال نگاه داشتن آقای رفسنجانی به عنوان رئیس این مجمع، هم برای خنثی کردن و مقابله کردن و کاستن نفوذ احمدی‌نژاد اهمیت دارد و هم کل اصلاح طلبان را به جبهه مخالفان حکومت سوق ندادن. و از نظر من بین رای دادن آقای خاتمی در انتخابات و ابقاء آقای رفسنجانی به عنوان ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام یک ارتباط تنگ‌تنگ وجود دارد. یعنی اتفاقاً آقای خامنه‌ای و کلا جریان حاکم بر جمهوری اسلامی ایران تلاش می‌کند که صفوف اصلاح طلبان را دو شقه کند. حذف موسوی یک پیام سیاسی صریحی است. اینکه از آنها به عنوان جریان فتنه نام می‌برند و می‌خواهند هرچه بیشتر یا آنها را به یک تسلیم وادراند یا کاملاً منزولی‌شان کنند. بهترین شکل منزوی کردن سیاستی است که سعی کنند کسانی نظیر رفسنجانی و خاتمی که از نزدیکان جریان موسوی بودند را ازشان دور

کنند و به نظام وفادارتر کنند. نمی‌شود که آقای رفسنجانی را از ریاست مجلس اوت کرد و در عین حال انتظار نداشت که جبهه مخالف تقویت نشود. بنا براین نگاه داشتن ایشان به عنوان ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام هم این کمک را می‌کند که به نوعی در جبهه اصلاح طلبان شکاف ایجاد کند و هم این که حفظ رفسنجانی و چند چهره اصلاح طلب این یاری را میرساند که شما بتوانید به نحوی از اینها هر زمان که لازم شد با مهره‌های دیگری جلو بیاورد.

در سطح بین‌المللی فشار تحریم اقتصادی، خطر حمله نظامی به ایران یک واقعیت است که در این تحلیل‌ها نمی‌توانیم نادیده بگیریم. جمهوری اسلامی ایران در دو راهی که در پیش رو داشت یا گشاپیش سیاسی یا حذف مطلق تمام رقبا و یک دست کردن خودش راه حل سومی برگزیده. یعنی حفظ اتوریته رهبری، تقویت آن و در عین حال وجود عناصری که چهره‌های معتدل تری باشند تا در زمانی که ضرورت ایجاد کرد امکان به جلو فرستادن اینها در صحنه یا استفاده تبلیغاً از اینها را داشته باشد. به گمان من حضور آقای رفسنجانی و چند چهره اصلاح طلب در درجه اول با این موقعیتی که در این مجمع وجود دارد نوعی به گروگان گرفته شدن و در عین حال امتیاز دادن به اینهاست. در عین حال یک چهره ضعیف رفسنجانی هرگز نمی‌تواند خطر جدی برای حکومت باشد. بنا براین فکر می‌کنم در این انتخاب شان بسیار عاقلانه اندیشیدند و فضایی از توازن قدرت سیاسی ایجاد کردند که بتوانند ضمن حفظ اتوریته رهبری امکان مانور سیاسی را چه در سطح داخلی و چه در سطح بین‌المللی برای روز مبادا برای خودشان حفظ کرده باشند و در عین حال اصلاح طلبان را بیش از پیش منزوی کنند و جریان احمدی‌نژاد را هم به این ترتیب منزوی کرده باشند. فکر می‌کنم از این نظر سیاست‌شان بسیار سنجیده بوده در این آرایش پیش رو.

آقای مهدوی‌آزاد، با توجه به وزنه کمی که مجمع تشخیص مصلحت نظام در ساختار سیاسی و تصمیم‌گیری‌های کلان نظام تا به حال داشته، چه تاثیری می‌تواند این مجمع در دور تازه حیات سیاسی خودش در سیاست‌های کلان داشته باشد. به جز آن مطالبی که آقای درویش پور مطرح کردند.

مهدی مهدوی آزاد: من نگفتم جناب آقای هاشمی با انتصاب به عنوان رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام تعییف شده. عرض بندۀ این بود که آقای هاشمی در واقع توانست این امتیاز را بگیرد ولی با حذف پنج چهره کلیدی. یعنی میرحسین موسوی، که طبیعی بود، زنگنه، محمد هاشمی، امامی کاشانی و ری‌شهری، میزان نفوذ آقای هاشمی در مجمع هم کم

شده. مشابه ژنریک آن را اتفاقی که در هیات امنی دانشگاه آزاد اسلامی افتاد ذکر کردم. دومین موضوع این است که ما اگر نسبت به ۷۵ و ۸۰ و ۸۵ مقایسه‌ای داشته باشیم می‌بینیم که در این دوره نه وزن جناح چپ به معنای جناحی که جناب آقای محمدی گفتند افزایش پیدا کرده و نه وزن جناح چپ کاهاش پیدا کرده. موضوع سوم این است که در ساختار دیکتاوری و توتالیتر اشخاص و روحیات شخصی افراد و میزان نزدیکی و دوری آنها به شخص حاکم مطلقه تعیین کننده است نه جناح‌ها. از این زاویه من با فرمایشات جناب آقای محمدی هم مخالفم و ما نمی‌توانیم تقسیم‌بندی جناحی دقیقی ارائه دهیم همانطور که ما نمی‌توانیم مثلاً در مجلس ششم ریس فراکسیون اصلاح طلبان مجلس ششم که اکثریت را داشتند، کسی مانند حجت‌الاسلام محتشم پور بود که تردیدی وجود ندارد ایشان با اینکه عضو مجمع روحانیون مبارز است و آن سابقه مخالفت حتی با آقای خامنه‌ای را دارد ولی تردیدی وجود ندارد که یک اصلاح طلب به معنای واقعی نیست. اما در مورد وزنه مجمع تشخیص مصلحت نظام و این که چه تاثیری می‌تواند داشته باشد. از آن روزی که آیت‌الله خامنه‌ای آقای هاشمی شاهرودی را به عنوان ریس هیات حل اختلاف بین سه قوای نظام منصوب کرد فاتحه مجمع تشخیص مصلحت نظام به عنوان یکی از ارکان اصلی حاکمیتی در جمهوری اسلامی خوانده شد. آقای هاشمی در مجمع تشخیص مصلحت نظام همیشه بالا می‌نشست و روسای سه قوای دیگر در کنار ایشان می‌نشستند و زیر دست ایشان. ریس جمهور، ریس مجلس و ریس قوه قضائیه.

آن روزی که آقای هاشمی شاهرودی منصوب شد مجمع تشخیص مصلحت نظام یکی از کارکردهای اصلی خودش را که اتفاقاً مصرح در قانون اساسی است (از دست داد و) فاتحه مجمع خوانده شد. مجمع تشخیص مصلحت نظام در این لحظه نقش تشریفاتی دارد. البته در مواقعي که بین مجلس و شورای نگهبان اختلاف به وجود می‌آيد می‌تواند تا ثیرگذار باشد. ولی با این ترکیب جدید طبیعتاً تصمیمی هم که برondه این مجمع خواهد بود تصمیمی است که در بیت رهبری اتخاذ خواهد شد. بنا براین من نقش چندانی برای مجمع تشخیص در تحولات آینده از نظر ساختاری قابل نیستم اما از نظر شخصی اینکه در مقاطع بحرانی چهره‌های خاص به واسطه نفوذ خاص یا مرجعیت سیاسی خاصی که دارند بتوانند ایفای نقش کنند آقای هاشمی همچنان یک چهره است و می‌توانند تحولات آینده را ایفا کند و از این زاویه با فرمایشات آقای درویش پور موافقم. چرا که اگر روزی بحث حمله به ایران جدی شود و یک واقعه جدی باشد و حتی اتفاق بیافتد آن موقع است که آقای خامنه‌ای می‌تواند از پتانسیل‌های آقای هاشمی رفسنجانی و به واسطه آن از پتانسیل‌های

آقای خاتمی و غیره استفاده کند.

آقای محمدی، شما اشاره کردید که دوران سیاسی آقای هاشمی رفسنجانی به پایان رسیده ولی از طرف دیگر آقای درویش پور مطرح کرد که این تصمیم آقای خامنه‌ای بر پایه محاسبات دقیق سیاسی انجام گرفته. آقای مهدوی‌آزاد در این بحث شان الان مساله هیات حل اختلاف را مطرح کردند که وقتی این هیات تشکیل شد فاتحه مجمع خوانده شد. در حالی که این هیات هم عملاً تا حالاً هیچ کاری نکرده. با همه این داده‌ها یعنی که مطرح شد بازهم معتقد‌بود که آقای رفسنجانی دوران حیات سیاسی‌اش کاملاً پایان یافته؟ اگر این طور است چرا آقای خامنه‌ای هنوز باز به ایشان در یک سطح کمتری حالاً نیاز دارد که حفظ کند.

مجید محمدی: من به نظرم آقای خامنه‌ای کار را به طور موازی انجام داده و هم نقش و شان آقای هاشمی را در تحولات سیاسی در دو سال گذشته کاوش داده و هم نقش و شان مجمع تشخیص مصلحت نظام را. علاوه بر تعیین هیات حل اختلاف، کار دیگری که آقای خامنه‌ای در یکی دو سال گذشته کرده شکل دادن یک مرکزی بوده به اسم مرکز الگوی اسلامی‌ایرانی پیشرفت. این مرکز در ابتدا با نشست‌های تحت عنوان نشست‌های اندیشه‌های راهبردی شروع شد. سمینارها و کنفرانس‌ها یعنی بود اختصاصی و شخصی برای آقای خامنه‌ای که در بیت ایشان برگزار می‌شد و کارشناسانی دعوت می‌کردند. چهار نشست برگزار شد با عنوان‌های آزادی، زن و خانواده و عدالت و الگوی پیشرفت. بعد این نشست‌ها منجر شد به شکل گیری این مرکز الگوی اسلامی‌ایرانی پیشرفت. این در واقع ما موریت این مرکز همان ما موریت مجمع تشخیص مصلحت نظام است. چون کاری که این مرکز می‌کند تدوین برنامه است، تدوین سیاست است برای آینده کشور. جالب است که در دوره آقای احمدی‌نژاد در ابتدا برنامه پنجم توسعه کاملاً کنار گذاشته شد و عملاً سند چشم‌انداز ایران ۱۴۰۰ کنار گذاشته شد. خود آقای احمدی‌نژاد هم در طول شش سال و خورده گذشته فقط سه مرتبه در مجمع تشخیص مصلحت نظام حضور پیدا کرد. این نشان‌دهنده این است که این مجمع در واقع نقش و کارکرد چندانی ندارد. در عین حال آقای خامنه‌ای یک نهاد موازی برای مجمع ایجاد کرده. به نظر من نقش مجمع را در اتفاقاتی که می‌افتد در تصمیم‌گیری‌ها و سیاست‌گذاری‌ها کاملاً کاوش داده. یک مجموعی است به یادگار مانده از دوره آقای خمینی. آقای خامنه‌ای نه می‌توانسته از اول کاملاً مال خود کند و نه می‌توانسته کاملاً آن را حذف کند در یکی دو دهه پس از مرگ آقای خمینی. اما می‌تواند این نهادها را ناکارکرد کند. کاری که آقای خامنه‌ای کرده عیناً این بوده نقش را از

این نهادها بگیرد و خودش بر فراز اینها باشد. نقشی هم که مجمع داشته از ابتدا که حل اختلاف کند بین شورای نگهبان و مجلس با تنگتر شدن صافی شورای نگهبان در سه مجلس عملاً نقشی برای مجمع نمانده. در طول سه سال گذشته آنچه من به یاد دارم فقط یکی دو مورد بوده که شاید به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شده. اختلافی اصولاً بین مجلس و شورای نگهبان نبوده است. عملاً این مجمع تعطیل شده است.

آقای درویش پور، شما اشاره کردید به اهدافی که آقای خامنه‌ای با این سیاست در برابر مجمع در پیش دارد. با توجه به این اهداف و این ساختار شما چه آینده‌ای برای مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌توانید ترسیم کنید؟

مهرداد درویش پور: مجمع تشخیص مصلحت نظام بلایی بر سرش رفت که اصلاح طلبان در صدد بودند بر سر آقای خامنه‌ای بیاورند. یعنی بخشی از اصلاح طلبان نظرشان این بود که ولایت مطلقه را به یک ولایت مشروطه تبدیل کنیم. قدرت ولی فقیه را بکاهیم و به این ترتیب جامعه را مثلاً دمکراتیزه کنیم. حال اینکه روند اتفاقات کاملاً بر عکس شد. یعنی ما با یک حکومت ولایی سر و کار پیدا کردیم که قدرت مطلقه ولی فقیه به گونه‌ای روزافزون افزایش پیدا کرد. یکی از جلوه‌های افزایش قدرت ولی فقیه درست در کاهش قدرت مجمع تشخیص مصلحت نظام هست. بنا بر این من با صحبت‌های دوستان کاملاً موافقم که مجمع تشخیص مصلحت نظام کاملاً جنبه نمادین پیدا کرده و قدرتش به نفع یک حکومت ولایی مطلقه کاهش پیدا کرده. به این ترتیب نمی‌شود گفت این مجمع در لحظه حاضر نقش نمادینش به مراتب بیشتر از آن چیزی است که مثلاً در دوره گذشته بوده و قدرت واقعی اش بسیار کمتر. اما من فکر می‌کنم پراغماتیزم جمهوری اسلامی ایران را به هیچ وجه نباید دست کم گرفت. همین پراغماتیزم در شیوه برخورد با آقای رفسنجانی در آخرین لحظات با آقای خاتمی در آخرین لحظه انتخابات اخیر، خودش نشان‌دهنده این است که محاسباتی را که شاید یک معادله دوراندیشانه تر است در نظر می‌گیرند.

به گمان من مجمع تشخیص مصلحت نظام این طوری نیست که فقط یک کارکرده دارد که چون نمی‌شود از بین برد ولی فقیه به آن تمکین می‌کند و می‌گوید حالا حضور داشته باشد. من بر عکس فکر می‌کنم مجمع تشخیص مصلحت نظام این خاصیت را برای رهبری دارد که اگر فردا ناگزیر از عقب‌نشینی شود مثلاً در زمینه هسته‌ای، مثلاً در رابطه با چالش‌هایی که در داخل کشور با آنها رو برو شود باید آن گاه یک

نیروی دیگری در کار باشد. برای این که رهبری ظاهرا خود عقب‌نشینی نکند باید نیروی دیگری در کار باشد که بتواند به عنوان ارجانی که از قبل نامش هم رویش است (جمع تشخیص مصلحت نظام) مداخله کند و راه حل‌های دیگری را برای حفظ نظام و پیشبرد آن دنبال کند.

بنا برای من فکر می‌کنم ضمن اینکه امروز نقش مجمع تشخیص مصلحت نظام بسیار تضعیف شده و جنبه سمبولیک و نمادین دارد ولی همانطور که اشاره کردم در صورت لزوم و بروز بحران‌های جدی که بتواند نظام را با تهدیدات جدی رو برو کند این امکان وجود دارد که نوعی مانور صورت گیرد و آن موقع نقش مجمع تشخیص مصلحت نظام دوباره افزایش پیدا کند که نوعی از کارکردی است که ظاهرا بدون اینکه رهبری عقب‌نشینی کرده این مجمع به وظایفش دارد عمل می‌کند و با راه حل‌هایی بینا بینی سعی کنند که جلوی آسیب‌پذیری هرچه بیشتر نظام گرفته شود...

یعنی یک سپر ذخیره باشد...

دقیقا به عنوان یک سپر ذخیره از مجمع تشخیص مصلحت نظام استفاده می‌شود. من کل این آرایش را هم اساسا در همین راستا می‌فهمم و می‌بینم.

چپ و اپوزیسیون جمهوری‌خواه در ایران

فرامرز دادر

اگر التهابات و روندهای سیاسی در جوامع انقلابی تونس و مصر، طیف‌های سنتی در جنبش چپ را از پیله‌های رویا با فتهی خود بیرون نیاورده آنها را به شروع دیالوگ و در سطح امکان همکاری هرچه بیشتر با بخش‌های دیگر در اپوزیسیون دمکراتیک و اداری نکنند بدون شک، این بخش از اپوزیسیون در تحولات سیاسی جامعه در آینده، بیتأثیر مانده، کارگران، رحمتکشان و محرومان از قدرت و توان مطالباتی لازمه برخوردار نخواهند شد.

در ایران، در برابر پیشرفت به سوی آزادی و عدالت اقتصادی معضلات زیادی وجود دارند. در میان عوامل بازدارنده، علاوه بر سیاستهای سرکوبگرانه از طرف رژیم ارتجاعی ولایت فقیه و تداوم مناسبات استثماری سرمایه‌داری میتوان به سیاستهای چپروانه و غیر واقع‌گرایانه در میان بخشی از جنبش سوسیالیستی و کارگری، نیز، اشاره نموده متسفانه، امروزه این جریانات به جای اینکه با استفاده از تحلیلها و روش‌های عقلانی/ انتقادی به دنبال راهکارهای منطقی برای مبارزه باشند که در عین حفظ پرنسیپهای آزادی‌خواهانه و عدالتخواهانه، با واقعیت وجود پلورالیسم اندیشه‌ها و عقاید خوانایی داشته باشد، هنوز از گرفتاری ناشی از بینش سیاسی دگماتیک و خواسته‌های مافوق رادیکال رها نگشته‌اند. آن‌ها هنوز ادعا می‌کنند که پیشبرد هر نوع حرکت تعیین کننده در جهت ایجاد یک جامعه انسانی، تنها در گرو وجود یک "قطب کمونیستی" است که در عین حال محروم‌ترین اقسام جامعه را در برگیرد. و گرنه، طبق این روند فکری، "نظام سیاسی- اقتصادی- اجتماعی سرمایه‌داری (... در قالب جمهوری سکولار یا سلطنت یا رژیم اسلامی و نظامی) جنایات و دهشت‌های وصف ناپذیر را دائمی می‌کند و به... یک نظام نوین اجتماعی نخواهد رسید."(۱) مطرح می‌گردد که موازین و نهادهایی مانند "دمدکراسی لیبرالی"، "نظام پارلمانی"، "آزادی پارلمان" و "انتخابات منصفانه" برای مردم ایران و جهان آلتربناتیو نیست و "محو استثمار" نیازمند به "თئوری انقلابی" و سازمان انقلابی است و نمونه یک همچون سازمان انقلابی را، برخی، در "حزب کمونیست انقلابی در آمریکا" می‌بینند(۲). در اینجا نیاز است اشاره گردد که حزب کمونیست انقلابی در امریکا که شاید چند صد نفر بیشتر عضو نداشته باشد، هنوز از بینش دگماتیک سنتی و از جمله گرایش به نفی پلورالیسم فکری و آزادی‌های بی قید و شرط سیاسی دست برنداشته، همچنان به یک نظام "انقلابی" ایدئولوژیک و تک حزبی (به رهبری حزب خود) پایبند مانده است. تبلیغ این نوع خط مشی‌های "انقلابی" به پیروزی تحولات دمکراتیک و هدفمند به سوی استقرار آزادی و عدالت اقتصادی در ایران، کمک چندانی نمی‌کند.

در واقع یکی از کاستی‌های عمده در میان بخشی از جنبش چپ در جهان و ایران این است که آن‌ها خواهان شرکت در روابط‌های دمکراتیک انتخاباتی نبوده و نتوانسته‌اند که پلاتفرم‌های قابل لمسی را که با مطالبات کوتاه مدت و دراز مدت توده‌های مردم مناسبت داشته باشند، ارائه دهند. اگر برخی، از جریانات چپ امیدوار هستند که پس از پیروزی یک انقلاب اجتماعی، آن‌ها به قدرت رسیده به نمایندگی از طرف

اکثریت توده های کارگری و زحمتکش، تحت قیمومیت ایدئولوژیک سازمانی خود به استقرار سوسیالیسم بپردازند، هنوز، از تجربیات "سوسیالیسم" موجود در قرن ۲۰ تجربه نگرفته اند. امروزه در سراسر جهان، اعتراضات و تظاهرات توده‌ای در سطح بسیار گسترده علیه شرایط ناعادلانه اقتصادی و خانمان‌براندار جاری است و به ویژه در برخی از کشورهای غربی مثل یونان، اسپانیا و امریکا، جنبش‌های مردمی علیه موازین نئولیبرال و از جمله سیاست‌های معطوف به کاهش در برنامه‌های رفاهی و سطح کارمزد، همواره، به خیابان‌ها و اماکن عمومی و به مقابله مراکز مهم مالی هجوم می‌آورند. در این کشورهای لیبرال دمکرات که آزادی‌های سیاسی و حقوق مدنی، بالنسبة وجود دارند، با این حال، گروه‌های چپ و انقلابی قادر نبوده‌اند که به مردم بدیلهای مشخص و قابل لمس اقتصادی/ اجتماعی معرفی نموده، توده‌های وسیع تظاهرکنندگان را حول محور برنامه‌های "غیر سرمایه‌دارانه" سازماندهی نمایند و گرچه در برخی از این کشورها و مثلاً در یونان جریانات سوسیالیستی مثل حزب دمکراتیک چپ توانسته‌اند که به سطح هواداران خود اضافه کنند^(۳) و یا در اسپانیا در برخی مناطق فعالین سوسیالیست و از جمله اعضاً حزب متحد چپ به مسئولیت‌های اداری در سطوح محلی (شورای شهر، شهرداری) انتخاب گردیده، نمونه‌هایی از دمکراسی واقعی و خود مدیریتی را به مرحله آزمایشی بگذارند^(۴). اما این هنوز به این معنی نیست که بخش‌های بزرگی از جمعیت به این شناخت رسیده باشند که راه نجات از فقر و بیکاری و ناعدالت‌های اقتصادی/ اجتماعی در گرو عبور از سرمایه‌داری به سوسیالیسم می‌باشد. حتی اگر این سطح از تحولات ذهنی رخ داده باشند، در میان برنامه‌های ارائه شده از طرف چپ انقلابی به جز مواردی ساده‌انگارانه راجع به برچیدن مناسبات سرمایه‌داری و جایگزین نمودن آن‌ها با روابط اقتصاد غیر کالایی/ غیر کارمزدی، مطالب زیاد دیگری پیشنهاد نمی‌گردد.

هم‌اکنون در جنبش اشغال وال‌استریت، گرچه سمت‌گیری اعتراضات به سوی شرکت‌های بزرگ و به ویژه بانک‌ها و مراکز مالی و حکومت‌گران مدافعان آن‌ها می‌باشد، اما با توجه به وجود ترکیب متفاوت طبقاتی (شرکت مجموعه‌ای از طبقات و اقشار متوسط، محروم کارگری، تحصیل کرده، کارمند و متخصص در این کارزار) و ارائه گستره‌ای از مطالبات متنوع اصلاح‌طلبانه و رادیکال اقتصادی/ اجتماعی در میان آن‌ها، گرایش غالب غیر ایدئولوژیک و عمده مطالبات برای ایجاد تغییرات رفرمیستی در چارچوب نظام موجود می‌باشد. استقرار نظامی مبتنی بر مالکیت و کنترل اجتماعی بر ابزار و فعالیت‌های اقتصادی و مدیریت مستقیم

دمکراتیک، هنوز در افق خواسته‌های طرح گردیده از طرف توده‌های معارض قرار ندارد. این جنبش، در کلیت آن سوسيالیست نیست و جریانات چپ هنوز نتوانسته‌اند که استراتژی مناسبی در قبال این حرکت عظیم توده‌ای اتخاذ نمایند^(۵). امروزه، دیگر به سختی بتوان ساختمان جامعه‌ی مورد نظر جنبش چپ، یعنی نظامی که عاری از هر نوع استثمار و ستم اجتماعی باشد را در قالب شعارها و تئوری‌ها طرح نموده به صورت مدل‌های قابل اعتبار در پلتفرم‌های سازمانی به نمایش گذاشت و انتظار داشت که توده‌های مردم بدون توجه به امکان عملی بودن آن‌ها، به خاطر ایجاد تغییرات بنیادی در مناسبات حاکم اقتصادی/ اجتماعی و وضعیت موجود زندگی خود، به پای حرکت‌های رادیکال انقلابی بروند. البته به احتمال زیاد، درصورت وجود فضای آزاد سیاسی، جنبش مردم با شرکت آگاه خود در امور جامعه خواهد توانست که مناسبات اجتماعی را به سوی شرایطی عادلانه‌تر و آزادانه‌تر سوق دهد و بدیهی است که در جوامع دمکراتیک سرمايه‌داری عوامل ذهنی (سطح بالاتری از شناخت و تجربه در مورد مسائل سیاسی/ اجتماعی)، برای حرکت در جهت سوسيالیسم به مراتب آماده‌تر هستند.

در ایران نیز این سؤال اساسی مطرح است که آیا برای حرکت در جهت عبور از نظام جمهوری اسلامی، ابتدا می‌باید بخش عظیمی از توده‌های مردم به عقاید کمونیستی روی آورده، بخش قابل ملاحظه‌ای از آن‌ها به سازمان‌های رادیکال که به تئوری‌های "انقلابی" مجهر باشند پیوسته و یا پایگاه سیاسی آن‌ها را تشکیل دهند تا اینکه اعتراضات، مطالبات و حرکت‌های آزادیخواهانه و عدالت‌جویانه از طرف جنبش مردم حقانیت پیدا نماید. در آن صورت آیا خیزش آزادیخواهانه توده‌های مردم در سه سال گذشته و مبارزان امروزین آن‌ها که در سطح مختلف جامعه و در میان گستره‌ای متنوع از طبقات و افشار و از جمله در میان کارگران، زنان، محروم‌مان و اقلیت‌های ملی/ مذهبی جاری است، چون هنوز در مجموع از خصلت انقلابی و ضد سرمايه‌داری برخوردار نیست، پس هیچ نوع دستاوردی به همراه نداشته با شکست روبرو می‌شود. در برابر این سؤال، یک پاسخ واقع‌گرانه این است که نه فقط در ایران بلکه در جهان، هنوز شرایطی به وجود نیامده است که اکثر کارگران، زحمتکشان، محروم‌مان و زنان، به طور مشخص خواستار استقرار سوسيالیسم، یعنی نظامی مبتنی بر مناسبات غیرکالائی، غیرکارمزدی و عاری از هر نوع نا亨جاری‌های اجتماعی شده و آگاهانه برای انجام انقلاب به پا خیزند. محدود ماندن اهداف جنبش مردم به مطالبات عام دمکراتیک، لزوماً به معنی انحراف از مسیر متقدمی نیست. قرار نیست که هدف اصلی یعنی نیل به جامعه‌ی انسانی عاری از هر نوع استثمار و

ستم اجتماعی، تنها چشم‌انداز جنبش را تشکیل داده و تلاش جهت نهادینه شدن مطالبات دیگر دمکراتیک، در صورت عدم حمل بیرق‌های ایدئولوژیک سوسیالیستی، بیهوده تلقی گردند^(۵).

تفکرات دگماتیک چپ سنتی هنوز از نگرش رویا یی دو قطب‌گرایی پیرون نیامده و به نادرستی بر این عقیده هستند که در دوران پیش از انقلاب، مناسبات اجتماعی، تماماً در خدمت به منافع سرمایه‌های جهانی و محلی قرار دارند. این طرز فکر به مبارزات دمکراتیک اهمیت چندانی نداده و مثلاً برای مبارزات کارگران در ایران در دهه‌ی اخیر که با تلاش‌های بیوقفه‌ی خود توانسته‌اند به ایجاد تعدادی گروه‌ها و اتحادیه‌های مستقل کارگری دست یابند و مطالباتی همچون آزادی‌های بی‌قيد و شرط سیاسی، لغو مجازات اعدام، محو قراردادهای موقت سفید امناء، پرداخت دستمزد معوقه کارگران، لغو قوانین تبعیض‌آمیز علیه زنان و الغی کار کودکان را که در قطعنامه‌ی مشترک گروه‌های مستقل کارگری به مناسبات اول ماه مه ۱۳۹۰ درج گردیده بود، را مطرح کنند، ارزش لازمه را قائل نیست. پیروان این خط فکری "انقلابی" بر این نظر هستند که برخلاف "رفرم گرايان که صرفاً برای بهبود وضع کارگران" تلاش می‌کنند، فعالین سوسیالیست در جنبش کارگری می‌بايد "خواهان سرنگونی جمهوری اسلامی و برپایی انقلاب کارگری" باشند. ادعا می‌کنند که سیاست‌های معطوف به "واگرایی" و "سندیکالیسم دست راستی" باید افشا گردند و از دیدگاه آن‌ها ضروری است که فعالین چپ رادیکال به "انسجام نظری" درباره‌ی ماهیت ارجاعی دولتهای سرمایه‌داری (انواع استبدادی و دمکراتیک آن) و اپوزیسیون بورژوا یی (انواع جریان‌های لیبرال دمکرات، جمهوری‌خواه و سکولار) برسند^(۶). در این ارتباط برخی در طیف چپ در انتقاد از "اتحاد غیر اصولی" بین چند تن از گروه‌های کارگری و مثلاً در رابطه با تهیه بیانیه مشترک به مناسبت اول ماه مه در سال ۱۳۹۰، اعتقاد دارند که تشکلهای رادیکال در جنبش کارگری نباید به پای همکاری مبارزاتی با "گرایشات راست رفرمیستی" بروند، چون که، به نظر آن‌ها، همیشه خطر "منحرف شدن از روش‌های رادیکال و تأثیرگذار" وجود دارد. در اینجا باید ذکر نمود که این منتقدین "انقلابی" بدون اینکه هیچ نوع گزینه‌ی مشخصی را به غیر از کلی گویی درباره‌ی سوسیالیسم مطرح کنند، چاره را تنها در استراتژی "نبرد با سیستم سرمایه داری" خلاصه می‌کنند^(۷).

البته در جنبش چپ و کارگری ایران نظرگاه‌های واقع‌گرایانه بسیار هست و این تاکید به درستی وجود دارد که "تامین و معاش و حقوق

صنفی" اولویت دارد و حق^۷ تشکیل "نهادهای مستقل کارگری" و سایر سازمانهای مردمی در جامعه مدنی، به خودی خود، اهمیت والایی دارد. بر اساس این دیدگاه صحیح نباید فعالیتهای صنفی، کارگران را با شعارهای سیاسی گروهی و فرمول بندهای ایدئولوژیکی از محور اصلی خارج نمود و جنبش کارگری میباید در جهت تلاش برای ایجاد "اتحاد و اعتصاب سراسری کارگران" و بدون متناقص دیدن اصول ایدئولوژیک با طرح مطالبات روزمره‌ی دمکراتیک و از جمله درخواست برای رعایت قانون کار، به مبارزات حق طلبانه خود ادامه دهد^(۸). گروه پژوهش کارگری، نیز، با توجه به واقعیات امروزین در جامعه ایران بر استقلال نظری و مبارزاتی از طرف تجمع‌های کارگری تاکید میکند و در نقد از نظرات افرادی طرح گردیده از جانب برخی از جریانات چپ، بر آن است که "این گروه‌ها اشتباه میکنند که مبارزات روزمره‌ی صنفی کارگران را به سندیکالیسم تقلیل داده... کارگران مبارز را محکوم میکنند که برای فروش بیشتر نیروی کار خود در جهت بهبود زندگی خود با سرمایه‌داران مذاکره میکنند" و با طرح شعارهای غیر واقعی و رنگین شده به الفاظی مثل "دیکتا توری پرولتاریا"، به جنبش کارگری ضربه زده و به آسیاب دشمن آب میریزند. نکته‌ی به جایی که این گروه مطرح می‌کنند این است که "مگر بهبود زندگی چیز بدیست که همه در تلاش به دست آوردن آن کوتاهی نمی‌کنند ولی برای کارگران به انحراف تبدیل می‌شود"^(۹).

در واقع در مقابل جنبش آزادی‌خواه و عدالت‌خواه مردم ایران که بخش عظیم آنها را کارگران، رحمتکشان، زنان و محروم‌ان تشکیل می‌دهند، مسئله‌ی عده این است که آیا به چه نوع مبارزات حق طلبانه می‌توان دامن زد که در عین حال به بهبود شرایط زندگی در زمان حال نیز کمک نماید. بدون شک توجه به مجموعه‌ای از تجربیات محلی و جهانی و در نظرگیری عوامل متفاوت عینی و ذهنی بسیار مهم هستند. به گفته محمود صالحی، یکی از فعالین مبارز در جنبش کارگری "کارگران انسان‌های زنده و واقعیاند که دارای اعتقادات ایدئولوژیک، مذهبی و یا نژادهای متفاوتی هستند، اما معیار آنها برای اتحاد و همبستگی و مبارزه طبقاتی، خواسته‌ها و منافع مشترک آنها است" و فعالان کارگران لزوماً^{۱۰} نباید به تئوری‌های مارکسیستی مسلط بوده و یا در مکان‌های تشکیلاتی خود عکس مارکس را نصب کنند^(۱۰). برای فعالین در جنبش چپ و کارگران ایران مهم است که به تغییرات سیاسی اخیر در منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا توجه لازمه را مبذول دارند. در این کشورها تحولات دمکراتیک با تمامی معضلات آن در جریان است و در تونس و مصر پروسۀ شکل‌گیری ساختارهای جدید سیاسی بر روی بستر مجموعه‌ای

از ارزشها و موازین تجربه شده‌ی تاریخی به پیش می‌روند. در تابستان گذشته پس از پیروزی انقلاب دمکراتیک در تونس، جریانات رفرمیست اسلامی در انتخابات مجلس اکثریت کرسی‌ها را به دست آوردند. در انتخابات چند ماه گذشته در مصر، اتحادیه‌ی تشکیل شده به وسیله اخوان‌الملمین که دارای گرایش‌های بنیادگرا یانه بوده و در عین حال مدافع نظام اقتصادی بازار آزاد است، ۴۰ درصد و گروه افراطی اسلامی که سَلَفی نامیده می‌شود ۲۵ درصد از آراء را به دست آوردند، در حالیکه، جریانات و افراد لیبرال و مستقل تنها اقلیت کوچکی از نمایندگان انتخاب شده در پارلمان را تشکیل می‌دهند. مقامات بالای ارتش مصر که از آمریکا، در سال بیش از یک میلیارد دلار کمک مالی دریافت می‌کنند، همچنان در قدرت بوده و خواهان جایگاه ویژه‌ای برای ارتش در اداره جامعه هستند. واقعیت این است که به دلایل بیشمار، حتی در شرایط نسبتاً آزاد سیاسی پس از سرنگونی رژیم های خودکامه بن‌علی و حُسْنی مبارک، برای اکثریت رأی دهنگان در تونس و مصر هنوز مرز قاطعی بین اعتقادات شخصی و سازمان‌های مذهبی/سیاسی کشیده نشده و حداقل در مراحل اولیه گذار به دمکراسی، افراد و جریانات متفرق سکولار و چپ شانس زیادی برای انتخاب به نهادهای قانون گذاری، اجرایی و قضایی نداشته در سرنوشت سیاسی/ اجتماعی جامعه نقش مؤثری ندارند، به خصوص که برای تهییه قانون اساسی کشور مصر، کمیه ۱۰۰ نفری انتصاب شده از طرف پارلمان، عمدتاً از نمایندگان جریانات مذهبی می‌باشند.

در ایران، البته، در فردای بعد از انقلاب، افق سیاسی بهتری در پیش روی مردم قرار دارد و مذهبیون افراطی در چارچوب وجود فضای آزاد سیاسی، از شانس بسیار کمتری برای انتخاب برخوردار خواهند بود. در عوض، جریانات و افراد سکولار (لیبرال و چپ) و ملی- مذهبی‌ها پایگاه اجتماعی مناسب‌تری داشته، احتمالاً در مجلس مؤسسانی که جهت تدوین قانون اساسی جامعه نوین تشکیل می‌گردد، در اکثریت خواهند بود. برای جنبش چپ پذیرش این واقعیت مهم است که در صورت ظهور آزادی‌های سیاسی، استقرار یک جمهوری سکولار و دمکراتیک را در آینده از بدیهیات پنداشته، از پیش برای دخالت مؤثر سیاسی در شکل گیری آن آمادگی تشکیلاتی و تدارکاتی لازم را داشته باشند. جریانات سوسیالیستی در ایران مانند همتاها خود در جهان و به ویژه در منطقه خاورمیانه وظیفه مهم اشاعه برنامه‌های غیر سرمایه‌دارانه را در مقابل خود دارند. واقعیت این است که همانطور که در سطور قبلی اشاره شد حتی در جوامع دمکراتیک سرمایه‌داری، جنبش چپ نتوانسته است که اکثریت توده‌های مردم را به سوی شعارهای

سوسیالیستی و انجام انقلاب جهت ایجاد تغییر بنیادی در ساختار اجتماعی جلب کند و مبارزات اخیر از سوی جنبش‌های مردمی در رابطه با بحران عمیق اقتصادی در کشورهایی مانند یونان و اسپانیا هنوز مراحل عام دمکراتیک را می‌گذرانند. در آمریکا نیز جنبش اشغال‌وال استریت عمدتاً مطالبات حق طلبانه اقتصادی مانند توزیع عادلانه ثروت، اشتغال کامل، بیمه‌ی درمان، آموزش مجانی و نظارت بر فعالیت‌های شرکت‌های بزرگ خصوصی را به طور کلی طلب کرده، هنوز مناسبات سرمایه‌داری را به مثابهی معضل اصلی، مشخصاً به چالش نکشیده است.

البته در برخی از جوامع، جنبش‌های متفرق اجتماعی توانسته‌اند که به سطحی از حقوق دمکراتیک دست یابند و حتی در بخش‌هایی از مناطق جهان اشکالی از دمکراسی اقتصادی را به مرحله‌ی اجرا درآورند. برای مثال، به تأسی از تجربیات دمکراسی مستقیم انجام گردیده در چندین ایالت در کشور بزریل، به ویژه در ناحیه‌ی پورتو الیگر که شهر وندان آن مستقیماً در تعین بودجه مشارکت دارند، در تعدادی از کشورهای دیگر و از جمله در ونزوئلا و چیاپس در مکزیک، اشکالی از دمکراسی مستقیم به آزمایش گذاشته شده‌اند. نیاز به تاکید است که این دستاوردها تا به حال عمدتاً در چارچوب نظام جمهوری (آزادی انتخابات) و تعهد به موازین جهانی حقوق بشر انجام گرفته‌اند. در مناطق کُردنشین خاورمیانه نیز به نوعی تحولات دمکراتیک در چارچوب جمهوری فدرال، با تمام فراز و نشیب‌های آن، در حال شکل گیری هستند. از طرف بخش‌هایی از جنبش کُرد در کردستان ترکیه، به ویژه پس از صدور بیانیه‌ی معروف از طرف جنبش آزادی‌خواه کُردستان^(۱۱) (شاھی سیاسی حزب کارگران کُردستان) در سال ۲۰۰۹، که عمدتاً بر مبنای نظرگاه‌های^(۱۲) عبدالله اوچالان، رهبر بازداشت شده‌ی آن از اوایل سال‌های ۲۰۰۰ تهیه شده است، بازنگری‌های رادیکالی در رابطه با استراتژی و تاکتیک‌های این جنبش صورت گرفته، با نفی شیوه‌های قهرآمیز و مسلحانه و در عوض پذیرش راهکارهای مبارزاتی مسلط‌آمیز مثل نافرمانی مدنی، تحول عمیق دمکراتیک در این جنبش پدیدار گشته است. این خط مشی سیاسی مدافع و مبلغ ایجاد یک جامعه آزاد و عادلانه بر مبنای سازماندهی افقی (پارلمان‌ها و شوراهای سراسری، ایالتی و محلی)، نه فقط در میان خلق کُرد در ترکیه و سایر کشورهای همسایه بلکه در سراسر این جوامع، در چارچوب نظام سیاسی فدراسیون جمهوری دمکراتیک، براساس ساختارهای سیاسی خودگردان ایالتی ارایه می‌گردد^(۱۳). در واقع جنبش‌های آزادی‌خواه و عدالت‌جو در سراسر جهان و از جمله در کشورهای بزریل، ونزوئلا، چیاپس

(مکزیک) و کُردستان ترکیه در چارچوب وجود موازین دمکراتیک، جهت دستیابی به اهداف انسانی خود قدم برداشته‌اند.

در دنیای مدرن و بسیار پیچیده‌ی کنونی، نظام سیاسی جمهوری سکولار و مبتنی بر آزادی‌های بی‌قید و شرط سیاسی، هنوز از پتانسیل‌های عظیمی به مثابه‌ی موازین و ارزش‌های تجربه شده مفید تاریخی، برخوردار است. با توجه به واقعیات کنونی در ایران و جهان، فعالین در جنبش‌های آزادی‌خواه و دمکراتیک، منجمله در جریانات سوسيالیست با در نظرگیری معضلات عینی (محدودیت‌های مادی و ساختاری در عرصه‌های اقتصادی/ اجتماعی) و موائع ذهنی (سلطه‌ی فرهنگ اقتدارگرا و فردگرایی/ سودجویی) می‌باید بدون مسکوت گذاشتن آرمان‌های نیک بشری، در محدوده‌ی امکانات فعلی، در عرصه‌ی جامعه‌ی مدنی قدم برداشته با حمل ایده‌های روشنگرانه، تلاش ورزند که جامعه را به سوی ترقی، آزادی و عدالت اقتصادی/ اجتماعی به پیش ببرند.

تحولات اخیر در تونس، مصر، لیبی، سوریه و برخی از کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا نشان می‌دهند که توده‌های مردم از توهمنات مربوط به نقش مذهب در سیاست و دولت رها نگردیده و اکثریت آن‌ها هنوز به گروه‌های مذهبی، در مقایسه با جریانات سکولار لیبرال و چپ، اعتماد بیشتری دارند. در ایران، با گذشت ۳۳ سال از عمر استبداد مذهبی زیر سلطه‌ی رژیم جمهوری اسلامی، یقیناً این امر صادق نیست و اصل جدایی مذهب از دولت از طرف اکثریت مردم پذیرفته شده و در صورت وقوع تحولات انقلابی در آینده، جریانات سکولار، لیبرال و یا چپ و ملی مذهبیون از شانس بیشتری برای انتخاب به مدیریت جامعه (ب.م. شورای محلی، پارلمان، ریاست جمهوری و غیره)، برخوردار هستند. اندیشه‌های رادیکال سوسيالیستی که سرمایه‌داری را نفی کرده مناسبات اقتصادی غیرکالایی و بدون سیستم کارمزدی و عاری از هر نوع استثمار را اشاعه می‌کند هنوز از پایگاه اجتماعی وسیعی حتی در میان کارگران و محروم‌ان نیز برخوردار نیست. در فردای پیروزی انقلاب ایران، اگر جنبش چپ خواهان مداخله مؤثر سیاسی در سرنوشت جامعه است می‌باید از حالا این واقعیت را بپذیرد که ساختار سیاسی برای دوران گذار هنوز از مجرای جمهوریت (انتخابی بودن مسئولان اداری جامعه)، می‌گذرد و در آن صورت خود را جهت معرفی پلتفرم‌های سوسيالیستی آماده نموده، در انتخابات آتی برای مجلس مؤسس و پارلمان شرکت نموده در صدد آن باشد که قانون اساسی ایران در دوران پسا انقلاب، در سطح امکان از خصلت برابر خواهانه و استقلال طلبانه برخوردار گردد.

این نوع نگاه هوشیارانه به پروسهٔ تحولات سیاسی در آینده، ایجاب می‌کند که افراد و جریانات آزادیخواه سوسیالیست، امروزه، یعنی دوران پیش از وقوع انقلاب (دگرگونی بنیادی در نظام سیاسی موجود)، به پای حرکت‌های سیاسی لازم و از جمله ایجاد دیالوگ با بخش اعظم اپوزیسیون رفته و در سطح امکان با بخش متفرق آن حول محور اصول دمکراتیک مانند اعتقاد به سیستم انتخابات آزاد (جمهوریت)، جدا این عقاید مکتبی (ایدئولوژی‌های مذهبی و غیرمذهبی) از حکومت و اعتقاد به مبانی اصلی حقوق بشر جهانی (آزادی‌های بی قید و شرط سیاسی) به سازماندهی جبههٔ دمکراتیک در میان فعالین اپوزیسیون (در داخل و خارج کشور)، بپردازند. اگر التهابات و روندهای سیاسی در جوامع انقلابی تونس و مصر، طیفهای سنتی در جنبش چپ را از پیله‌های رویا بافتی خود بیرون نیاوردۀ آنها را به شروع دیالوگ و در سطح امکان همکاری هرچه بیشتر با بخش‌های دیگر در اپوزیسیون دمکراتیک و ادار نکنند بدون شک، این بخش از اپوزیسیون در تحولات سیاسی جامعه در آینده، بیتأثیر مانده، کارگران، زحمتکشان و محرومان از قدرت و توان مطالباتی لازمه برخوردار نخواهند شد. برای عبور از شرایط حاضر به نظامی دمکراتیک که حاوی پایه‌ای ترین حقوق مدنی برای مشارکت اکثریت مردم جهت برپایی جامعه‌ای انسانی‌تر باشد، تشكلیا بی یک اپوزیسیون آزادیخواه جمهوریخواه از ضرورت‌های سیاسی برای ایران است.

مارس ۲۰۱۲

پا نویسها:

- (۱)- مریم جزایری، مجله آرش، شماره ۱۰۷، صفحات ۱۲ - ۱۳.
- (۲)- امیر حسن‌پور، مجله آرش، شماره ۱۰۷، صفحات ۱۵ - ۱۴.
- (۳)- نیویورک تایمز، فوریه ۸، ص. ۸ A
- (۴)- نیویورک تایمز، فوریه ۲۹، ص. ۶ A
- (۵)- دان لا بوتز (Dan La Botz)، "ظهور یک جنبش توده ای" در نشریه نیو پولیتیکس (New Politics) زمستان ۲۰۱۲، ص. ۱۶ - ۱۱.
. A journal of socialist thought, published in New York
- (۶)- امیر پیام، افق روشن، دوشنبه ۲۸ شهریور ۱۳۹۰ www.ofros.com

(۷) - تارا دیباچ، سینا، فیروز آزاد و نادر نفیسی، "مسئله اتحاد عمل در جنبش کارگری، نقدی موردنی به یک اتحاد عمل"، افق روش، دوشنبه ۷ شهریور ۱۳۹۰. www.ofros.com.

(۸) - محمد ایرانی، ۱۲ مهر ۱۳۹۰، وب سایت اتحاد فدائیان خلق ایران www.etehadeftedaian.org/ ? Page= article & nid = ۹۷۰۶

(۹) - گروه پژوهش کارگری، چهارشنبه ۹ شهریور ۱۳۹۰، "پیشنهاد برای گسترش مبارزات جنبش کارگری از طریق ایجاد نهادهای مستقل"، www.etehadeftedaian.org/ ? Page= article & nid = ۹۰۹.

(۱۰) - نشریه آرش ۱۰۷، مهر ماه ۱۳۹۰ / اکتبر ۲۰۱۱ صفحات ۱۱۷ - ۱۱۳.

PKK - (۱۱)

Abdouttah Ocalan - (۱۲)

(۱۳) - نشریه زی (Z)، انتشار شده در ماساچوست، آمریکا، دسامبر ۲۰۱۱: صفحات ۴۱ - ۳۷.